

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΕ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 1 ΜΑΪΟΥ 1937

ΑΡΙΘ. 16-17

ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΗΜΕΡΑ

Μεταξύ πασῶν τῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν ἀναμφιβόλως ὄλος ἰδιαιτέραν κατέχει θέσιν ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο δὲ καὶ «ἑορτὴ ἑορτῶν καὶ πανηγυρις πανηγύρεων» ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καλεῖται. Εἶναι ἑορτὴ κατ' ἐξοχὴν μεγάλης πνευματικῆς ἐξάρσεως καὶ ἀγαλλιάσεως, ὡς ἀνάμνησις τῆς τελικῆς νίκης κατὰ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ θριάμβου κατὰ τοῦ κακοῦ. Ὁ σκοπὸς τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου εἰς τὸν κόσμον, εἰς τοῦτο κυρίως ἀπέβλεπεν, εἰς τὴν ἀνάστασιν Αὐτοῦ μετὰ τὸν σταυρικὸν θάνατον. Διὰ τοῦτο τὸ ἀπολυτρωτικὸν τοῦ ἔργου ἀποκορυφοῦται εἰς τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως.

Διὰ τῆς πτώσεως εἰς τὴν ἁμαρτίαν ὁ ἄνθρωπος ἐβαρύνθη ὑπὸ κληρονομίας διασπαλάκτου, τῶν φρικτῶν ἐπακολουθημάτων τῆς ἁμαρτίας. Καὶ βεβαίως ὁ παντοδύναμος Θεὸς ἠδύνατο νὰ ἐξεύρη μυρίους τρόπους, ὅπως ἀπαλλάξῃ τὸν ἄνθρωπον τῶν ἐπακολουθημάτων ἐκείνων, ὧν τὸ σπουδαιότερον ἦτο ὁ αἰώνιος πνευματικὸς θάνατος. Ἀλλὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεὸς προὔτιμησεν ὡς μόνον τρόπον τῆς ἀπολυτρώσεως τὴν εἰς τὸν κόσμον ἀποστολὴν τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ καὶ Λόγου Αὐτοῦ, σημαίνει ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἕτερος τρόπος ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τοῦ ὑπ' αὐτὴν «πεπραμένου» ἀνθρώπου. Καὶ τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀπαλλαγῆς ἠδύοκῃσε νὰ τελέσῃ ὁ Κύριος οὐ μόνον διὰ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ διὰ τοῦ Σταυρικοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, σημαίνει ὅτι μόνον διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠδύνατο νὰ σωθῇ ὁ ἄνθρωπος.

Ὁ Κύριος ἐδίδασκε λέγων «Ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὴν ἔχωσι» (Ἰωάν. 10,10). Διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως Αὐτοῦ ἀπέβη ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς

ἡμῶν, διότι συνέδεσεν ἡμᾶς μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ὑποστὰς τὴν σταυρικὴν θυσίαν ἀφῆρεσεν ἀφ' ἡμῶν ὄχι μόνον τὴν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐνοχίαν, ἀλλὰ κατέστησεν ἡμᾶς «καινὴν κτίσιν» καὶ παρέστησεν ἁγίους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ (Κολοσ. 1,21.22). Ταῦτα δὲ ἔπραξεν ὁ Ἰησοῦς, ἐνωθεὶς ὁ ἴδιος μετὰ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, χωρὶς ἁμαρτίας. Ἐνίκησε τὸν θάνατον καὶ ἡ νίκη Αὐτοῦ ἀπέβη κληρονομία ἀπάσης τῆς ἀνθρωπότητος. Εἰσήγαγε νέαν ἀρχὴν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Δυνάμεθα δὲ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι νὰ μετᾶσχωμεν τῶν παθημάτων καὶ τῆς ἀναστάσεως Αὐτοῦ, ὅπως ἀποκτήσωμεν τὴν κατὰ τοῦ κακοῦ νικηφόρον δύναμιν καὶ ζήσωμεν τὴν αἰώνιαν ζωὴν, ἀρκεῖ μόνον διὰ τῆς εἰς Αὐτὸν πίστεως καὶ διὰ τῆς οικειώσεως τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ Αὐτοῦ ἔργου ν' ἀναγεννηθῶμεν εἰς τὴν νέαν ζωὴν. Αὐτὴν τὴν ἐννοίαν εἶχον οἱ λόγοι τοῦ Σωτῆρος «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα... Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον... κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ» (Ἰωάν. 11,25.26.6,47.54). Δι' ἡμᾶς ὁ Σωτὴρ, τοὺς ἀνθρώπους, ἐσταυρώθη, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

Εὐνόητον λοιπὸν διατὶ τοιοῦτου γεγονότος ἡ ἐόρτιος καὶ πανηγυρικὴ ἀνάμνησις προκαλεῖ χαρὰν ἀνεκκλήτητον, ἣν διερμηνεύουσα ἡ Ἐκκλησία ψάλλει :

«Ἀναστάσεως ἡμέρα
καὶ λαμπρυνθῶμεν τῇ πανηγύρει
καὶ ἀλλήλους περιπτυσώμεθα.
Εἴπωμεν ἀδελφοί,
καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς
συγχωρήσωμεν πάντα τῇ ἀναστάσει
καὶ οὕτω βοήσωμεν
Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν
θανάτῳ θάνατον πατήσας
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι
ζωὴν χαρισάμενος»

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Α' Πέτρ. 5,6—14.

Δεινὰ δοκιμασίαι, τόσον ἐκ μέρους τῶν ἐθνικῶν, ἔσον καὶ ἐκ μέρους τῶν μὴ πιστευσάντων Ἰουδαίων, ἔθετον εἰς λεπτεπίλεπτον κρίσιν τὴν χριστιανικὴν ὀντότητα, κατὰ τοὺς πρώτους τῆς Ἐκκλησίας χρόνους, τῶν ἀνὰ τὰς διαφόρους Ἐπαρχίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας χριστιανῶν. Ὁ περιφρονεὺς τῆς ἐπιστολῆς τόνος, ἡ διαφαινόμενη διὰ μέσου τῶν γραμμῶν αὐτῆς ἀνησυχία τοῦ ἐν κορυφαίῳ Ἀποστόλου Πέτρου, δεικνύουσιν ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἐκεῖνοι ἀντιμετώπιζον τῷ ὄντι ἐν τῷ περιβάλλοντι αὐτῶν ἐχθρότητα καὶ μῖσος, μὴ ἀπέχοντα κεκρηυγμένου διωγμοῦ. Ἦτο ἐπόμενον, ἐκ τῆς τοιαύτης καταστάσεως νὰ ξενίζωνται οἱ χριστιανοὶ ἐκεῖνοι, ὡς καὶ σήμερον ἀκόμη πλεῖστοι ὅσοι χριστεπώνυμοι πολλάκις ξενιζόμεθα ἐπίσης, καὶ ἐνίοτε σκανδαλιζόμεθα καὶ ἀπογοητευόμεθα, ἴσως καὶ γογγύζομεν, ὁσάκις ἐμπλεκόμεθα εἰς περιστάσεις ἀντιξόους καὶ δοκιμασίας. Δὲν εἶναι σπανία ἡ σκέψις πολλῶν χριστιανῶν, ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ ὅτι εἴμεθα χριστιανοί, ὁ Θεός, αὐτὸς οὗτος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ ἐπιτρέψωσιν, ὥστε οἱ χριστιανοὶ νὰ «θλίβωνται» ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ νὰ ὑποφέρωσι, παρουσιαζόμενον δὲ καὶ ἀντιξόων περιστάσεων νὰ ἐξαργάζωσιν αὐτοὺς ἐξ αὐτῶν, ἀκόμη καὶ θαυματουροῦντες.

Ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Πέτρος παρακαλεῖ τοὺς Χριστιανούς νὰ σκέπτονται, ὅτι τὸ νὰ πάσχωσιν οἱ χριστιανοὶ δὲν εἶναι ἔξω τῶν φιλανθρώπων τοῦ θεοῦ βουλῶν, καὶ μάλιστα, ὅτι δὲν ἀποκλείεται τὸ πάσχειν κατὰ θέλημα καὶ παραχώρησιν καὶ ἐπὶ σκοπῷ ἀνεξερενήτῳ αὐτοῦ τούτου τοῦ Θεοῦ. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο πᾶς χριστιανὸς ἀντικρύζων οἰανδήποτε δοκιμασίαν, ὅσον καὶ ἂν αὐτὸς θὰ ἔκριεν αὐτὴν ἀναξίαν ἑαυτοῦ, ὡς τάχα πιστοῦ, πιστοτάτου ἀείποτε πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὰ θεῖα, δίκαιον εἶναι «νὰ ταπεινῶνται ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ», ὅστις εἶναι ἱκανὸς «ἐν καιρῷ νὰ ἀνυψώσῃ ἡμᾶς», κατὰ τὸν Σωτῆρα, εἰπόντια τοῦ «πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται». Ὁ τιθήποτε καὶ ἂν ὑποφέρῃ ὁ χριστιανός, ὀποθενδήποτε καὶ ἂν βάλῃται ὁ Χριστιανισμός, οὗτος εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντοτε διὰ τὴν ἀνθρωποτητα ἢ χάρις τῶν Χαρίτων, ἢ ἀληθῆς θρησκεία, ἢ δωσός τοῦ Οὐρανοῦ. Ὁ δὲ χριστιανὸς ὁ πάσχων ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, δι' αὐτὸ τοῦτο εἶναι χριστιανός καὶ τὰ χριστιανικά ἰδεώδη ἔχει ὡς ἀρχὴς ζωῆς καὶ δρασεως αὐτοῦ, ὅταν πάσχη, ὁ μόνον δὲν πρὸς νὰ λυλῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ, ἀλλὰ νὰ χαίρῃ μᾶλλον, διότι, ὡς ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Πέτρος ἐκφράζεται, ὁ τοιοῦτος πάσχων χριστιανός «κοινωνεῖ τῷ Χριστῷ παθῆμασι», ἅρα θα κοινωνήσῃ καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ ταῦτα, προφασεῖ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος τοὺς ὀπασθῶντες ἀκρηυγόμενους καὶ θλιβομένους χριστιανούς νὰ μὴ κλονίζωνται τὸ πικράπαν εἰς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν πεποιθήσεις αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ ἐπιρροήσῃ πᾶσαν αὐτῶν τὴν μεμνῆσαν «ἐπὶ τὸν Θεόν», πληρεῖς πρὸς αὐτὸν

ἐμπιστοσύνης καὶ βεβαιότητος. Σπεύδει ὁ ἅγιος Ἀπόστολος νὰ συστήσῃ, ὅτι ἡ ἐμπιστοσύνη αὕτη ἢ πρὸς τὸν Θεὸν δὲν πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ὡς ἀποκλείουσα ὀρισμένα μέτρα ἐκ παραλλήλου ἐκ μέρους ἡμῶν, μάλιστα ὁσάκις εὐρισκόμεθα ἐν μέσῳ περιπετειῶν, ἀντιξοότητων, ἐχθροτήτων καὶ προσβολῶν. Καὶ τοῦτο, διότι, ὡς θεοφωτιστός καὶ μετὰ πάσης ποιμαντορικῆς περινοίας παρατηρεῖ ὁ Ἀπόστολος, τοιαύτας κρίσιμους καὶ περιπετειώδεις διὰ τὸν καθ' ἕνα ἐξ ἡμῶν στιγμὰς παραδοκεῖ «ὁ ἀντίδικος ἡμῶν διάβολος» καὶ μάλιστα «ὡς λέων ὠρούμενος ζητῶν τι νὰ καταπῆ». Ἐντεῦθεν ἡ ἐπειγουσα σύστασις «νήψατε, γρηγορεῖτε», «ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ».

Τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ νὰ ἔχη κατὰ βῆμα πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ καλὸς χριστιανός, ὅτι προσορισμὸς αὐτοῦ εἶναι νὰ παλαίῃ κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν πειρασμῶν αὐτοῦ. Ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ κακοῦ εἶναι τι συμφυὲς πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἡμῶν ιδιότητα, καὶ διὰ τοῦτο, δὲν πρέπει οἱ χριστιανοὶ νὰ παραδίδουν τὰ ὄπλα εἰς τὸν «ἀντίδικον διάβολον», ἀλλὰ νὰ ἀντίστηται, δυναμούμενοι διὰ στερεᾶς πίστεως.

Ὁ δὲ Θεός «ὀλίγον παθόντας», θὰ ὀδηγῇ ἡμᾶς εἰς τὴν τελειότητα, θὰ στερεώσῃ, θὰ ἐνδυναμώσῃ, θὰ καθιστᾶ ἀκλονήτους.

K.

Πράξ. 1,1—8

Ὁ ἱερός συγγραφεὺς τῶν Πράξεων καὶ Εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς παρέχει ἡμῖν διὰ τῆς ὑπὸ μελέτην περικοπῆς ταύτης μὲ τὴν ἱστορικὴν αὐθεντιαν καὶ ἐπιμέλειαν, ἥς τὸν διακρίνει, τὰ περιστατικά τῆς τελευταίας ἐμφανίσεως τοῦ Σωτῆρος μετὰ τὴν ἀγίαν ἀνάστασιν αὐτοῦ, ἐπίσης δὲ καὶ τὰς τελευταίας πρὸς αὐτοὺς παραγγελίας. Ἐπὶ τοῦ ἐφ' οὗ ὁμοῦ κινεῖται ἱστορικῶς ἐδάφους ἐγκατασπεῖρει ποικίλας θρησκευτικὰς ἀληθείας, ἀναφερομένας εἴτε εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν θεάνθρωπον Σωτῆρα, εἴτε εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἴτε εἰς τὴν ἰδρυσιν καὶ ἐξάπλωσιν τῆς ἀγίας αὐτοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν τῇ φράσει αὐτοῦ ὅτι «ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν», δὲν ὑπάρχει ἀπλῶς πιστοποιήσις ἱστορικῆς περὶ τῶν δύο τούτων γεγονότων ἀληθείας. Ἡ προτεραιότης τοῦ ποιεῖν καὶ ἡ ἐπίταξις τοῦ διδάσκειν ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι ἡ ἀντιγραφὴ τῆς φυσικῆς ἐν τῷ βῳ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τάξεως τῶν γεγονότων, εἶναι συγχρόνως ἔξαρχις τῆς ἀδαμαντίτης τοῦ χριστιανισμοῦ ἀληθείας, τῆς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ Ἰδρυτοῦ ἔργῳ καὶ λόγῳ διδαχθείσης, ὅτι: ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐτέθη ἐπὶ τὸ ἔργον νὰ σώσῃ τὸν ἄλλον πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς, ὀφείλει νὰ πράττῃ τοῦτο πρῶτον διὰ τοῦ βίου του καὶ ἔπειτα διὰ τῆς γλώσσης του. Ὁ λόγος μόνον τότε κίτται δύναιμι εὐσεβεικῆν, ὅταν εἶναι ἡ σκιά τοῦ ἔργου. Οὐδεμία διδασκαλία δυνατὰ ποτε νὰ εἶναι δραστικωτέρα τῆς ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ βίου καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς. Εἶναι μέχρι διγματοῦ κύριος ἀνηγμένη ἡ ἀλήθεια ὅτι: «ὅς ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ», οὗτος μόνον «μέγας κληθήσεται ἐν τῷ βασιλείῳ τῶν οὐρανῶν».

Εἶναι ἐπίσης ἄξιον νὰ δοθῇ ἡ προσήκουσα σημα-

σία εις τὴν παρατήρησιν τοῦ ἱεροῦ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἱστορικοῦ, ὅτι πᾶσα διδασκαλία τοῦ Σωτήρος καὶ πᾶσα πρὸς τοὺς Ἀποστόλους αὐτοῦ παραγγελία, ἰδιαίτερα κατὰ τὰς πρὸ τῆς Ἀναλήψεως αὐτοῦ ἡμέρας, ἦσαν παραγγελίαι αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ διὰ Πνεύματος Ἁγίου. Πᾶν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν κατὰ τὸν ἐπίγειον αὐτοῦ βίον ἔπραττεν ἢ ἔλεγεν, τοῦτο ἔπραττεν ἢ ἔλεγεν ὅχι ὡς ἄνθρωπος, ἀλλὰ κατ' ἐνδομυχον συνέργειαν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ Πατρός καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ ὅτι, ἐπὶ παραδείγματος, ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ πειρασμῶν «ὑπέστρεφεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν», καὶ αὐτὸ, ὡς ὁ ἴδιος ὁ ἱερός Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς παρατηρεῖ, ἔπραξεν «ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος». Οὐδ' ἦτο ἄνευ σημασίας διὰ τὸ ὅλον ἔργον αὐτοῦ τὸ ὅτι ὁ Σωτὴρ ἀνοίξας εἰς τὴν Συναγωγὴν τῆς Ναζαρέτ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, «εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με». Ἡ ὅλη λοιπὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου ἐμφάνισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦτο μία θαυμασία ἀποκάλυψις τῆς θεότητος καὶ τῶν βουλῶν αὐτῆς. Μὴ διὰ τοῦτο δὲν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, «ὡ ἐρωκῶς; ἐμέ, ἐώρακε τὸν Πατέρα»;

Ἐπὶ τοῦ ὁμοίως εἶναι ἡ λάμψις τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς «παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτόν», ἀλλὰ πῶς; «Ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις». Ἐψηλάφησαν αὐτόν· συναμίλῃσε μετ' αὐτῶν· συμπιεπάτησε μετ' αὐτῶν, συνέφαγε μετ' αὐτῶν. Διὰ πάσης ὁδοῦ καὶ διὰ παντός τρόπου ὁ ἀναστάς Κύριος ἀπέδειξε τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν αὐτοῦ, ὥστε αὐτὴ νὰ εἶναι ἀλήθεια ψηλαφητὴ καὶ ἀκαταγώνιστος. Καὶ δὲν ἦτο βεβαίως τυχαία τοῦ Κυρίου ἡ ἐπιμονὸς αὕτη ἐνέργεια. Οἱ Ἀπόστολοι ἐμελλον ὁσωνοῦπω τὴν δυσχώνευσιν ταύτην ἀλήθειαν νὰ κηρύξωσιν ἀνὰ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου. Ἐν ὀνόματι τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτήρος ἐμελλον νὰ σαγηνεύσωσιν εἰς Χριστὸν τὰ Ἔθνη. Ἦτο λοιπὸν ἐπ' ἀνάγκης αὐτοὶ πρῶτοι νὰ εἶναι ἀδιασειστώως πληροφορημένοι περὶ τοῦ μεγάλου τούτου θαύματος, καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς αἱ τεσσαράκοντα ἡμέραι τῶν ἐμφανίσεων τοῦ Σωτήρος μέχρι τῆς Ἀναλήψεως αὐτοῦ, διὰ τοῦτο τὰ πολλὰ τεκμήρια, διὰ τοῦτο αἱ παραγγελίαι τῆς τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως ἡμέρας καὶ ἡ ἐπαγγελία πρὸς τοὺς μαθητὰς τότε· «λήψασθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς». Ἡ πίστις εἰς τὴν Ἀνάστασιν εἶναι τῆς χριστιανισμοῦ ἡ μόνη βῆσις.

Κ.

Ἡ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Μετὰ πρωτοφανοῦς ἐπισημότητος τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἤρξατο ὁ πανηγυρικὸς ἑορτασμὸς τῆς Ἐκατονταετηρίδος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διὰ τὸν ὅποιον συνέρρευσαν ἐκ περὶ τῶν τῆς Οἰκουμένης ὑπερεκατὸν πεντήκοντα διαπρεπέστατοι καθηγηταί, ἀν-

τιπροσωπεύοντες τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς Ἀκαδημίας πασῶν τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου. Οὕτω μετὰ τὴν 9 π. μ. ἤρχισαν προσερχόμενοι εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν οἱ καθηγηταί τοῦ Πανεπιστημίου καὶ οἱ ξένοι ἀντιπρόσωποι, οἱ μὲν πρῶτοι καταλαβόντες τὸ δεξιὸν κλίτος, οἱ δὲ δεῦτεροι τὸ ἀριστερόν· ἅμα δὲ τῇ ἀφίξει τοῦ Πρυτάνεως κ. Γρηγορίου Παπαμιχαήλ μετὰ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ἑορτασμοῦ Ἐκατονταετηρίδος (9 1/2 π. μ. ἀκριβῶς) καταλαβόντων τὸ κέντρον τοῦ καθολικοῦ, ἤρξατο ἡ δοξολογία, ἣν ἐψάλεν εἰς βυζαντινὸν μέλος χορῶς καταρτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν καὶ διευθυνόμενος ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ καθηγητοῦ τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς κ. Ν. Παπα Τῆς δοξολογίας προσέτη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου Θεσσαλονίκης Γενναδίου, Ἰωαννίνων Σπυρίδωνος, Μυτιλήνης Ἰακώβου καὶ Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ, καὶ ὑπὸ ἱερέων καὶ διακόνων φοιτητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας οἱ ἑορτασταὶ κατηύθυνθησαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ ὁποίου ὅλη ἡ ἐπισημότης τῆς πρωτευούσης ἀνέμενε τὴν ἀφίξιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Τὸν Βασιλέα, ἀφικόμενον μετὰ τῶν Α. Α. Υ. Υ. τῶν Πριγκηπισῶν καὶ τῶν Πριγκηπῶν καὶ τῆς λοιπῆς αὐλικῆς συνοδείας ὑπεδέχθησαν εἰς τὰ προπόλαια ὁ Πρύτανης καὶ ἡ Σύγκλητος, ἀφ' οὗ δ' οἱ πάντες κατέλαβον ἐν τῇ αἰθούσῃ τὰς θέσεις τῶν, ὁ Πρύτανης ἐγερθεὶς παρεκάλεσε τὴν Α. Μ. τὰ ἐγκαινίση τὰς ἑορτὰς τῆς ἑκατονταετηρίδος. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐγερθεὶς, πάντων ἰσταμένων, προσεφώνησεν οὕτω:

Κύριε Πρύταμι,

«Μετὰ ζωηρᾶς συγκινήσεως μετέχω τῆς χαρᾶς τοῦ ἔθνους, συνορριάζοντος τὴν συμπλήρωσιν ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Τὴν χαρὰν δὲ ταύτην αὐξάνει ἔτι μᾶλλον ἡ παρουσία τῶν ἐπιφανῶν ξένων, οἵτινες προσῆλθον ἀντιπρόσωποι σοφῶν ἐπιστημονικῶν καθιδρυμάτων τῆς ἀλλοδαπῆς, ὅπως συμμετάσχωσι τοῦ ἑορτασμοῦ καὶ πρὸς οὗ; ἀπευθύνω ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν.

Κύριε Πρύταμι,

Μεγάλη ὑπῆρξε δι' ὀλόκληρον τὸ ἡμέτερον γένος ἡ ἀποστολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τούτου· εἶμαι δ' ἐξαιρέτως εὐτυχῆς, διότι δύναμαι νὰ ἐκφράσω πρὸς αὐτὸ τὴν ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην, δι' ὅσας μεγίστας ὑπηρεσίας προσήνεγκεν. Ἰδρυσθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Ὁθωνος, ἅμα σχεδὸν τῇ ἀποκαταστάσει τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, καὶ συνεχίζον ἔκτοτε φιλοτίμως τὴν πνευματικὴν παράδοσιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας, ἔπραξε πᾶν ὅτι ἠδύνατο καὶ ἔπραξεν ὄντως πολλά, ὅπως φανῇ ἀντάξιον τῶν ἑλλήνων, αἵτινες ἐστηρίχθησαν ἐπ' αὐτοῦ. Ὑπῆρξε καθ' ὅλην τὴν ἑκατονταετίαν εἰς τὴν παιδείαν καὶ ἐπιστήμην καὶ ἀπετέλεσεν ἀναμφιβόλως σημαντικώτατον παράγοντα τῆς ἀγαθῆς ἐξέλιξεως τοῦ ἔθνους καὶ τῆς διαρκοῦς αὐτοῦ προόδου. Ἀναμνησκόμενος μετ'

εὐλαβείας τῶν αἰοδίων ἰδρυτῶν, εὐσεβειῶν καὶ ἐργασιῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐπικαλοῦμαι τὴν ἐπ' αὐτὸ θεῖαν εὐλογίαν καὶ εὐχομαι ἀπρόσκοπτον καὶ καρποφόρον τὴν σταδιοδρομίαν αὐτοῦ εἰς αἰῶνας».

Εἶτα ὠμίλησεν ἀπὸ τοῦ θήματος ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων κ. Γεωργακόπουλος, μεθ' ὃν παρελθὼν ἐπὶ τὸ θήμα ὁ Πρύτανης κ. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ εἶπε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἐορτῆς, ὃν δι' ἔλλειψιν χώρου θὰ δημοσιεύσωμεν ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ.

Μετὰ τὸν πανηγυρικὸν ἤρξαντο αἱ εὐχετήριαι προσφωνήσεις, πρώτου προσφωνήσαντος τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου κ. Χρυσόστομου ἐκ προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος οὕτω:

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τῆς παγκοίνου συμμετέχουσα χαρᾶς, ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, εὐχαριστήρια ἀναπέμπει τῷ οὐρανίῳ Πατρὶ τῶν φῶτων καὶ μακαρίζουσα τὴν μνήμην τῶν αἰοδίων ἰδρυτῶν, εὐσεβειῶν, δωρητῶν καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ τῆς ἀκμῆς καὶ προόδου αὐτοῦ μοχθησάντων Καθηγητῶν, ἐπευλογεῖ τὸ συντελεσθὲν ὑπ' αὐτοῦ μέγα ἔργον.

Ἡ ἰδρυσις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει τῆς ἐνδόξου ταύτης πόλεως, ἐν ἣ ὅσον οὐδαμῶς ἀλλαχὸς ποτε ἤκμασαν τὰ γράμματα, ἐμαρτύρησε τὴν ἐνθερμον τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους ἀγάπην πρὸς τὴν παιδείαν, ἣν πάντοτε ἡ Ἐκκλησία ἐκθύμως ὑπεστήριξε, χρησιμοποίησασα αὐτὴν μετὰ τῆς ἀγίας ἡμῶν θρησκείας, ὡς μέσον ἀριστον τῆς διασώσεως τοῦ Γένους κατὰ τοὺς βαρεῖς χρόνους τῆς στερήσεως τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ.

Διότι ἀπὸ τῶν πρώτων ἡδὴ ἡμερῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ ἡ φιλοσοφία στενῶς πρὸς αὐτὸν συνεδέθησαν. Τὸ ἀρχαῖον Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν εἶδε μεταξὺ τῶν τροφίμων αὐτοῦ δύο τῶν μετὰ ταῦτα μεγάλων καὶ εὐκλεσεστάτων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τὸν Βασίλειον καὶ τὸ Γρηγόριον, ἐκ Καππαδοκίας ἐλθόντας εἰς Ἀθήνας πρὸς ἀκρόασην τῆς διδασκαλίας τῶν Ἑλλήνων σοφῶν. Πρὸ αὐτῶν ὁ μέγας Ἀλεξανδρεὺς χριστιανὸς Διδάσκαλος Ὁριγένης δις ἐπεσκέψατο τὰς κλεινὰς Ἀθήνας, συντάξας ἐνταῦθα καὶ τινα τῶν εἰς τὰς Ἁγίας Γραφὰς ὑπομνημάτων αὐτοῦ.

Διὰ τῆς πρὸ ἑκατονταετίας ἰδρύσεως τοῦ νέου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐπανεβίωσε τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐν Ἀθήναις, συνεχίζον δὲ τὸ νέον τὴν παράδοσιν τοῦ ἀρχαίου Πανεπιστημίου, ἀπέβη πάμφωτος πνευματικὴ ἐστία καὶ σπουδαιότατος τοῦ νέου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ παράγων.

Ἡ ἐν αὐτῷ καθίδρυσις Θεολογικῆς Σχολῆς, τῆς ἀρχαιοτέρας ταύτης τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ὁρθοδόξων Θεολογικῶν Σχολῶν, ἐνίσχυσε μεγάλως τὸ ἔργον τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καλλιεργήσασα καὶ ἀναπτύξασα τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην, ἀναδείξασα Ἱεράρχας καὶ ἄλλους κληρικοὺς καὶ θεολόγους ἄνδρας. Ἐκόσμησαν δὲ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν διαπρεπεῖς καθηγηταὶ καὶ μύσται τῆς Θεολογίας, οὐ μόνον Ἕλληνας ἀλλὰ καὶ ἄλλους ὁμοδόξους θεολόγους μορφώσαντες.

Λιότι γενικῶς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν εἰργάσθη οὐ μόνον διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν λοιπὴν Ἀνατολήν, μεταλαμπαδεύσαν εἰς αὐτὴν τὰ φῶτα καὶ τὸν πολιτισμὸν. Ὑπῆρξε δὲ ἐφάμιλλον πρὸς τὰ ἀπανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἐκμάζοντα Πανεπιστήμια, ὧν ἐπίλεκτοι ἀντιπρόσωποι ἀπανταχόθεν συνέρρουσαν εἰς τὸν πανηγυρισμὸν τῆς μεγάλης ταύτης καὶ εὐσήμεου ἐπετειοῦ.

Τοῦ πανηγυρισμοῦ τούτου συμμετέχει σύμπαν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, πρωτοστατοῦντος τῆς Α. Μ. τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ἀνακτος, ὃν, πρὸς τοῖς ἄλλοις χαρίσμασι, διακρίνει ἀμφιλαφῆς παιδεία καὶ ἀγάπη πρὸς τὰς ἐπιστήμας. Συμπανηγυρίζουσα καὶ σεμνυνομένη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῷ ἀνωτάτῳ τούτῳ καὶ περιφανῶς ἑλληνικῷ Πανδιδακτηρίῳ, χάρει ἐπὶ τῇ διανουθεσίᾳ πρώτῃ ἑκατονταετίᾳ καὶ εὐχεται ὅπως τοῦτο, χάριτι καὶ εὐλογίᾳ τοῦ Θεοῦ, τῆς πηγῆς πάσης γνώσεως καὶ σοφίας, ὡς φωτοδότῃς καὶ τηλαυγῆς φάρος ἀδιαπαύστως καὶ ἀπρόσκοπτος συνεχίσῃ τὴν φωτεινὴν αὐτοῦ σταδιοδρομίαν.

Μετὰ τὸ Μακαριώτατον ὁ Σεβ. Ἀποκριτάριος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος Χρυσάνθος προσηγόρευσε ἐκ μέρους τῆς Μητρὸς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας οὕτω:

Κύριε Πρύτασι,

Ἡ Μήτηρ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μοι ἀνέθεσε τὴν ἐντολήν ἵνα μεταδώσω ὑμῖν καὶ εἰς πάντας τοὺς σοφοὺς καθηγητὰς καὶ προσφιλεῖς φοιτητὰς τὴν συνέχουσαν Αὐτὴν ἱεράν συγκλησίαν καὶ χαρὰν ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ σήμερον πανηγύρει τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, ἣν εὐλογεῖ ἡ Ἐκκλησία, λαμπρύνει διὰ τῆς παρουσίας Αὐτοῦ ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλόμουσος ἡμῶν Ἀναξ καὶ τιμῶσιν οἱ πανταχοθεν τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν συνδραμόντες ἱεροὶ τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Σκέψεως μύσται, γηθόσπου καὶ χαρῆτιζόντες «τὴν εὐάνδρον Κέρκροπος γῆν, ὅπου σέβας ἀρρήτων ἱερώων, ὅπου μυστοδόκος δόμος ἐν τελευταῖς ἀγίαις ἀναδεικνύται, ναοὶ δ' ὑπερφρεῖς καὶ ἀγάλματα, εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα καὶ Μοῦσα βαρῦβρομος αὐλῶν».

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἐπὶ πολλοὺς καὶ χαλεποὺς αἰῶνας καὶ ἐν μέσῳ δεινῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν διαφυλάξασα τὸ ζώπυρον τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, ἄσβεστον παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸ πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν ἐν τῇ ἱερᾷ ταύτῃ πόλει ἰδρυθὲν Πανεπιστήμιον, ἔνθα ἄνδρες σοφοὶ καὶ ἔνθεοι πυρσὸν ἀνήψαν ἐκ τοῦ ζωπύρου τοῦτου περιφανῆ καὶ ἀέριον, δι' οὗ ἐπὶ ἑκατὸν ἡδὴ ἔτη καταυγαζοῦσι τὴν Ἑλλάδα καὶ πάσας τὰς Ἑλληνικὰς κοινότητας τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς καὶ συντελοῦσι τὴν πνευματικὴν ἀναγέννησιν τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, χάριν ἀντι χάριτος ἀποδιδόντες οὕτω τῇ φιλοστοργῶς περὶ πάντων μεριμνώσῃ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ.

Μετ' ἐπιτιμήσεως δὲ ἐπισκοποῦσα ἡ Μήτηρ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τὸ κατὰ τὸν διηνησομένον ἑκατονταετῆ χρόνον συντελεσθὲν ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου μέγα ὄντως καὶ εὐγενὲς ἔργον, μακαρίζει τοὺς ἀειμνήστους κτήτορας καὶ καθηγητὰς, ἀσάλευτον καὶ ἀρραγῆ θέσαντας τὸν θεμέλιον τῆς σοφίας

καὶ εὐσεβοῦς παιδείας καὶ εὐλογοῦ ὑμᾶς τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ καταστήματι ἐναγωνιζομένους σοφοὺς καθηγητάς, οἵτινες κατὰ τὴν διθείσαν ὑμῖν παρὰ Θεοῦ χάριν ἐποικοδομεῖτε ἐπὶ τὸν θεμέλιον τούτον καὶ κατὰ τὸν Βασιλεὺς ἐκεῖνον, τὸν τῆς θείας ἀρχιτέκτονα σκη- νῆς, πᾶσαν ὕλην καὶ τέχνην πλέκετε εἰς κάλλους ἐνὸς περιουσίαν καὶ ἁρμονίαν καὶ ἀπερογάξετε τὴν ὡραιότη- τα τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τοὺς δὲ προσφιλεῖς φοιτητάς, τὰς ἐλπίδας ταύτας τοῦ ἔθνους καὶ μέλλοντος αὐτοῦ ἡγήτας, διαπλάττετε πλά- σιν τὴν ἀρίστην καὶ καθαρωτάτην, ἣν ἡμερινὴν ὁ Θεὸς Δαυὶδ καλῶς ὀνομάζε· καὶ τῆς νυκτερινῆς ἀν- τίθετον, συντηροῦντες ἐν πᾶσι τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα, ὅπως εἶναι τὸ μόνον μετὰ τῆς Θρησκείας φῶς, τὸ δυ- ἀμενον νὰ καθοδηγήσῃ τὴν κατὰ τοὺς παρόντας καιροὺς ἐν μέσῳ ἀγῶνιων κυμάτων καὶ ζόφου πολλοῦ κλυδωνιζομένην ἀνθρωπότητα.

Ἐθὺς δ' ἀμέσως εἶπε τὰ ἀκόλουθα ὁ Σεβ. Μητρο- πολιτὴς Κορινθίας Δαμασκηνός, ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ἀποφοίτων τοῦ Πανεπιστημίου:

Μεγαλειότατε,

Κύριε Πρύταμι,

Ἐκ μέρους τοῦ σώματος τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημό- νων—παλαιῶν καὶ νεωτέρων τροφίμων τοῦ γεγραμ- οῦ τούτου πνευματικοῦ καθιδρύματος—εἶτε τυγχάνουν παρόντες ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ εἶτε, ἐκτὸς αὐτῆς εὐρισκόμενοι, νοερῶς μόνον συμπαρίστανται καὶ συμ- μετέχουν τῆς σημερινῆς ἱεροτελεστίας, κομίζω, μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως, τὸν εὐλαβῆ φόρον ἀφοσιώ- σεως καὶ εὐγνωμοσύνης ἀνθ' ὧν εὐηργετήθημεν. Καὶ ἡ σπονδὴ αὕτη, ὁμολογία ἅμα καὶ ὑπόσχεσις, ἀπευ- θύνεται πρὸς τὴν μακρὰν θεωρίαν τῶν ἐθνικῶν διδασκάλων, οἵτινες, ἀπὸ τῆς ἀποιέρας ἀρχαιότητος μέχρι τοῦνῦν κατέθηκαν καὶ ἐκαλλιέργησαν ἐπιμελῶς τὰ φύτρα τῆς σοφίας εἰς τὸν ἄλλοτε χέρσον πνευματικὸν ἀγρὸν τῆς ἀνθρωπότητος, μετελαμπάδευσαν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν μακρῶν ἑλληνικῶν γενεῶν τὸ φῶς τῆς γνώσεως καὶ ἐνέπνευσαν εἰς αὐτὴν τὸν μεγαλοουργὸν ἔρωτα τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς.

Πανηγυρίζοντες σήμερον τὴν ἑκατοστὴν ἀμφιετη- ρίδα τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, δὲν προσδιορίζο- μεν ἁπλῶς καὶ κατὰ συνθήκην τὴν εὐτυχή καὶ γό- νιμον σταδιοδρομίαν του κατὰ τὰ διαδραμόντα ἑκατὸν ἔτη ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας. Ἐπὶ τῇ εὐ- καιρίᾳ ταύτῃ ἐπιτελοῦμεν πολλῶ μᾶλλον ἕνα συμβο- λισμὸν βαρυσήμαντον πρὸς τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν καθολικότητα τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος. Διότι ἡ ἑκα- τονταετῆς ἐπιστημονικὴ καὶ ἐθνικὴ δράσις τοῦ ἰδρύ- ματος τούτου δὲν περικλείει, καθὼς θὰ ἐνόμιζε τις ἐξ ἐντυπώσεως, καὶ ὅλην τὴν ἱστορίαν του. Ἀπο- τελεῖ ἁπλῶς ἐν μόνον καὶ μάλιστα σύντομον κεφάλαιον τῆς ὅλης ἐμφανείας τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν μακρυνῶν θούλων, εἰς τὸ λυ- κανγές τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας, διὰ μέσου πο- λυειδῶν μεταπτώσεων καὶ πολυειδῶν ἀνανεώσεων καὶ μετασχηματισμῶν, μέχρι τῆς συμφυλιώσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῆς μετέπειτα με- γαλοουργίας του διὰ τὴν ἡθικὴν ἀνακρίνισιν καὶ τὴν πνευματικὴν τελείωσιν τῆς ἀνθρωπότητος. Τὸ ἐν-

δοξον τοῦτο πανεπιστήμιον ἀποτελεῖ τὴν ἀπτήν δή- λωσιν τῆς ζωικότητος τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, ἣ ὅποια ἀνεπτύχθη εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἀκαδημίαν καὶ τὰς ἀδελφὰς σχολὰς, μετήχθη κατόπιν, μετὰ περιπε- τείας αἰώνων, εἰς τὸ περίπυστον πανδιδακτήριον τὸ ὁποῖον διετηρήθη ἀλώβητον ἐπὶ τέσσαρας περι- που αἰῶνας, εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς ἐκκλη- σίας διὰ νὰ ἐπανακάμψῃ, εὐτανος καὶ σφριγηλῆ εἰς τὸ ἀρχικόν της λίκνον—τὸ «δαμιόνιον πτολιεθρον» τοῦ Πινδάρου. Τὸν δὲ πυρσὸν αὐτὸν ἐνεπιστεῦθη τὸ ἔθνος, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάστασιν του, εἰς τὸ εὐ- κλεές αὐτὸ τέμενος καὶ τοὺς πεφωτισμένους ἱερο- φάντας, οἱ ὅποιοι ἀξίως καὶ μετὰ ζήλου διηκόνησαν καὶ διακονοῦν εἰς τὴν Ἀλήθειαν— κρηπίδα τῆς Γνώσεως καὶ βάρθρον ἀρραγῆς τῆς Προόδου.

Σήμερον εἰς τὴν ἄλλοτε «κατείδωλον» πόλιν τοῦ ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν, διακεκοιμένοι τῆς ἐπιστήμης μύσται, ἐκ πάσης γῆς ἀφορηθέντες, συνέρρουσαν προφρόνως, ἵνα συνορτάσουν μεθ' ἡμῶν τὴν συμ- πλῆρωσιν τῆς πρώτης ἑκατονταετίας τοῦ πανεπιστη- μίου τῆς μουσομήτορος πατρίδος τοῦ Πλάτωνος. Εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην περιέπτανται τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἄορατοι αἰ σκιαὶ τῶν σοφῶν, οἱ ὅποιοι ἀφιέ- ρωσαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς Ἀληθείας καὶ ἀνύψωσαν τὴν πεζότητα τῆς ζωῆς εἰς θρησκείαν τοῦ πνεύματος. Ἡ μακρὰ λιτανεία τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν ὅσοι ἐξεδήμησαν πρὸς Κύριον παρακο- λουθεῖ, ἐκ τοῦ πέραν τῶν ὕλικῶν αἰσθήσεων κόσμου τὴν σεμνὴν ταύτην μυσταγωγίαν καὶ ἐπευλογοῦ τὴν εὐλάβειαν, τὴν κατάνυξιν καὶ τὸν σεβασμὸν ἡμῶν, τῶν ἑορταζόντων. Εἰς εὐμελῆς ὕμνος, κατὰ τὴν πανέορτον ταύτην ἡμέραν, πληροὶ μὲ ἀρρητον ἁρμο- νίαν τὸν ἄβρον ἀττικὸν αἰθέρα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον αἱ Μοῦσαι, ὑψίποδες τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν ἔφοροι, ἔδρεπον «κλεινοτάταν Σοφίαν» κατὰ τὴν Σοφίαλειον ρῆσιν, καὶ ἀνατείνεται ὡς εὐχὴ ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὸν ἐνδοξον τούτον ναὸν τῆς σοφίας μετὰ τὸ ἀπροσμέτρητον γόητρον καὶ τὸ ἀπέραντον κύρος.

Κύριε Πρύταμι,

Κρατεῖται εἰς τὰς στιβαράς σας χεῖρας τὴν δῶδα τῆς ἐπιστήμης, τὴν ὁποῖαν ὁ πυρφόρος Προμηθεύς, διὰ τῶν χειρῶν τῆς Παλλάδος, παρέδωκεν εἰς τὸ ἑλ- ληνικὸν ἔθνος, παρὰ τοὺς πόδας τῆς Ἀκροπόλεως. Εἶσθε θεμοτοφύλακες, ὑμεῖς καὶ οἱ συνιερουργούν- τες ἐνταῦθα συνάδελφοί σας, τῆς ἱστορικωτέρας πνευ- ματικῆς κληρονομίας τῶν αἰώνων, μετὰ τὴν ἀνυπέρβλη- τον λαμπρότητα καὶ τὴν καταπληκτικὴν αὐθεντίαν. Ἐτάχθητε φύλακες τῶν ἱησανωρῶν, τοὺς ὁποίους ἡ ἑλληνικὴ μεγαλοφυΐα, χειριζομένη τὸ κλασσικώτερον γλωσσικὸν ὄργανον, τὴν ἑλληνίδα φωνήν, κατέλειπεν αἰωνίους ὕμνητάς τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος— κτήμα ἕσσει τῶν πεπολιτισμένων λαῶν. Συγκεντρῶντες ἐφ' ὑμᾶς, ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμὴν, τὰ βλέμματα τοῦ κόσμου σύμπαντος καὶ τὴν εὐγνωμο- σύνην παντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ, μέχρι τῶν ἀπωτάτων ἑλληνικῶν γενεῶν, αἱ ὁποῖαι προχωροῦν ἀπὸ τὰ βάρθη τοῦ ἀγνώστου μέλλοντος εἰς τὸ προσκηνίον τῆς ζωῆς, διὰ νὰ παραλάβουν εἰς χεῖρας των τὸν πυρσὸν τῆς

Ἄθηνάς καὶ τὴν σημαίαν τῶν εὐγενῶν ἰδανικῶν, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐμύχθησε καὶ ἐμαρτύρησε τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ἐμπνεόμενον ἐκ τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου.

Πρὸς ὑμᾶς, κύριε Πρύταμι, κατὰ τὴν μοναδικὴν αὐτὴν πνευματικὴν ἀμφικτυονίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπεῖται σύμπασα ἡ λογία καὶ ἑλληνόφιλος οἰκουμένη διὰ τῶν ἐξοχωτάτων πνευματικῶν τῆς τέκνων, ἐξ ὀνόματος τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, παλαιῶν καὶ νεωτέρων τροφίμων τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου, τῆς σημερινῆς καὶ τῆς αἰθριανῆς ἡγήτιδος τάξεως τῆς χώρας, ἀπευθύνω εἰλοβῆ καὶ ἐγκαρδιον χαιρετισμόν. Εὐχόμεθα δέ, ὅπως τὸ πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκαλλιεργήθησαν αἱ ἐθνικαὶ παραδόσεις μεθ' ὅσης στοργῆς διεφυλάχθησαν οἱ αἰώνιοι θεσμοὶ τοῦ Καλοῦ, τοῦ Ὁρθοῦ καὶ τοῦ Ἀληθοῦς, συνεχίσῃ ἐπὶ μήκιστον, μέχρις ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, τὴν περιφανῆ σταδιοδρομίαν του, ἀντανακλῶν ἐνώπιον ὄλου τοῦ κόσμου ἀκήρατον τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀδιάθλαστον τὴν λαμπρότητα τῆς πατρῴου σοφίας, ἀκίβδηλον τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν καὶ ἀγῆρω τὴν μνήμην τῶν ἀοιδίμων φωστῆρων τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Κατόπιν ἠκολούθησαν αἱ προσφωνήσεις τῶν ξένων ἀντιπροσώπων, ὡς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔσω καὶ ἔξω Ἑλληνισμοῦ κατὰ τάξιν, διὰ τὸ προκεχωρηκὸς τῆς ὥρας συνεχισθεῖσαι καὶ τὴν πρῶταν τῆς ἐπομένης.

Τῇ ἐπομένῃ, Δευτέρᾳ (19), ἐν τῇ αὐτῇ αἰθρῳσῃ, μετὰ τὴν συντέλεσιν τῶν προσφωνήσεων, ἠκολούθησεν ὑπὸ τῶν Κοσμητόρων τῶν Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν ἀνακηρύξεις τῶν ἐπιτίμων διδασκτόρων. Πρῶτος παρελθὼν ἐπὶ τὸ εἶμα ὁ Κοσμητὼρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Κων. Δουρουλιάτης, ἀπὸ δόγματος αὐτῆς ὁμοφώνως ἀνεκήρυξε διδάκτορα τῆς Θεολογίας τιμῆς ἕνεκεν τῆν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βενιαμίν, τοῦς Σεβ. Μητροπολίτας Τραπεζοῦντος Χρύσανθον καὶ Θυατείρων Γερμανόν, τὸν Μακαρ. Μητροπολίτην Βαρσοβίας καὶ καθηγητὴν τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς πολωνικῆς πρωτεύουσος ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς Διονύσιον καὶ τοῦς καθηγητὰς τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Βελιγραδίου Δημητρίεβιτς, Σόφρας Τσαγκῶφ, Βουκουρεστίου Μιχαλτσέσκου, Ἀθηνῶν Μεσσωρᾶν καὶ τὸν Διευθυντὴν τῆς «Νέας Σιών» Ἱεροσολύμων ἀγιοταφίτην Ἀρχιμανδρίτην Κάλλιστον.

Ὁ ἑορτασμὸς ἐσυνεχίσθη καθ' ἕλην τὴν ἑβδομάδα κατὰ τὸ πρόγραμμα, περιλαμβάνον ἐκδρομὰς εἰς ἀρχαιολογικοὺς τόπους, γεύματα καὶ δεξιώσεις, μουσικὰς συναυλίας καὶ παραστάσεις ἀρχαίων τραγωδιῶν ἐν τῷ Ὁδεῖῳ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ καὶ τῷ βασιλικῷ θεάτρῳ. Δεξιώσεις ἐγένετο καὶ ὑπὸ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως ἐν τῷ κήπῳ τῶν Ἀνακτόρων, καθ' ἣν προσεκληθήθησαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, τὸ διπλωματικὸν σῶμα, οἱ ξένοι ἀντιπρόσωποι, ὁ Πρύταμις, ἡ Σύγκλητος καὶ πάντες οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐληξάν δ' αἱ ἑορταὶ διὰ δέπνου παραθεθέντος τῇ ἑσπέρᾳ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου εἰς τοῦς ξένους ἀντιπροσώπους ὑπὸ τῆς Συγκλήτου καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἑκατονταετηρίδος ἐν Πλυφάδι.

Μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων ἦτο καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας Αἰμιλιανός, ἐκπροσωπῶν τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Χάλκης.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΙΚΟΝ. ΕΦΟΡΟΥΣ

Ἄριθ. πρωτ. Π. 7749

Περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τοῦ φόρου Β' Κατηγορίας Καθαρῶν Προσόδων τῶν εἰσοδημάτων ἐξ ἐκμισθώσεως γαιῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν.

Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντων ἐρωτημάτων ἐν σχέσει μετ' ἐπὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ τοῦ φόρου Β' Κατηγορίας τῶν εἰσοδημάτων ἐξ ἐκμισθώσεως γαιῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἀνακοινοῦμεν τὰ κάτωθι :

Ἐπὶ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἀρθροῦ 12 τοῦ Κώδικος φορολογίας καθαρῶν προσόδων προβλέπεται ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ τοῦ φόρου Β' κατηγορίας, τῶν εἰσοδημάτων ἐξ ἐκμισθώσεως γαιῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῶν ἐξαρτωμένων ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου. Ἀπαλλάσσονται δηλαδή τοῦ φόρου κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας αἱ Ἱερᾶι Μοναί, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐξαριτῶνται ἐκ τοῦ ρηθέντος Ταμείου.

Ἀπὸ τῆς καταργήσεως τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου διὰ τῶν νόμων 4684, 5141 καὶ 5256, ἀνέκυψε ζήτημα φορολογίας τῶν Ἱερῶν Μονῶν, καθόσον ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ ἄποψις, ὅτι δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐφεξῆς ἡ ἀπαλλαγὴ αὐτῶν ἐκ τοῦ φόρου, ἐφόσον ὁ λόγος τῆς ἀπαλλαγῆς, ὅστις κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἦτο ἡ ἐξάρτησις ἐκ τοῦ καταργηθέντος Ταμείου, ἐξέλιπεν. Ἐκ τῆς μελέτης ὁμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται σαφῶς, ὅτι καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου καὶ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένων Μονῶν εἰς τὸν συσταθέντα Ὁργανισμὸν Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας (Ο.Δ.Ε.Π.) δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἡ ὑπαγωγή τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν εἰς φόρον, διότι ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν καταφαίνεται ὅτι ὁ Ὁργανισμὸς οὗτος συνεχίζει τὴν οικονομικὴν διαχείρισιν τοῦ καταργηθέντος Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ἢ μᾶλλον ὑποκατέστησε τοῦτο καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν δικαιομάτων αὐτοῦ καὶ τῆς ἀποστολῆς του με εὐρύτερους μάλιστα σκοπούς, ὡς πρὸς τὴν καθόλου διαχείρισιν τῆς Μνασηριακῆς περιουσίας.

Κατὰ τὰς σκέψεις αὐτὰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐδέχθη ἤδη, ὅτι τὸ εἰσόδημα γαιῶν ἀνηκουσῶν εἰς Ἱερὰς Μονὰς, ἐξαρτωμένας πρότερον ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, καὶ ἐκμισθουμένων ἤδη ὑπὸ τοῦ διαχειριζομένου αὐτὰς Ο.Δ.Ε.Π., ἀπαλλάσσεται τοῦ φόρου.

Ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἀνωτέρω νόμων προβλέπεται ἡ διάκρισις τῆς περιουσίας τῶν Μονῶν εἰς δύο κατηγορίας, τὴν ἐμποιητέαν καὶ τὴν διατηρουμένην. Καὶ ἐμποιητέα μὲν εἶναι ἡ ὡς ἀνωτέρω τελοῦσα ὑπὸ τὴν διαχείρισιν τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., διὰ τὴν ὁποίαν, ὡς ἐλέχθη, δὲν ὑπάρχει περιπτώσις φορολογίας. Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν διατηρουμένην, παρατηροῦμεν, ὅτι ἐκάστη Μονὴ ἀποκτᾷ πρᾶγματι μίαν τινὰ οικονομι-

κὴν αὐτοτέλειαν, ἢ τοιαύτη ὅμως αὐτοτέλεια περιορίζεται ἀπλῶς εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς διατηρουμένης περιουσίας τῆς, καθ' ὅσον τρόπον θὰ ἠδύνατο τὴν διαχείρισιν ταύτην νὰ ἔχῃ ὁ Ο.Δ.Ε.Π. Ἡ διαχείρισις τῆς Μοῦνης ἀποτελεῖ, οὕτως εἰπεῖν, μίαν μερικωτέραν ἐνέργειαν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς ὅλης διαχείρισεως τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας ὑπὸ τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., τοῦτο δὲ συνάγεται ἐκ πλείστον διατάξεων τῶν ρηθέντων νόμων καὶ ἰδίως ἐκ τῆς διατάξεως καθ' ἣν, ἐὰν αἱ πρόσοδοι τῆς διατηρουμένης περιουσίας τῆς Ἱερᾶς Μοῦνης δὲν ἐπαρκῶσι πρὸς συντήρησιν αὐτῆς, τὸ ὑπόλοιπον συμπληροῖ καὶ διαθέτει ὁ Ο.Δ.Ε.Π. Ἐξ ἄλλου καὶ μετὰ τὸν διαχωρισμὸν τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας δὲν ἔπαυσεν ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἐξάρτησις τῶν Μονῶν ἐκ τοῦ ρηθέντος Ὁργανισμοῦ. Ἐπομένως καὶ ἐπὶ ἐκμισθώσεως γαιῶν τῆς διατηρητέας περιουσίας τῶν Ἱερῶν Μονῶν δὲν ὑφίσταται περὶ πτωσις φορολογίας, ἰσχυοῦσι τῆς αὐτῆς ὡς ἀνωριῶ ἀπαλλαγῆς ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν πάντως ὅτι πρόκειται περὶ Μοῦνης ἐξαριτωμένης πρότερον ἐκ τοῦ καταργηθέντος Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου καὶ ὑπαχθείσης μετὰ τὴν κατάργησιν αὐτοῦ εἰς τὸν Ο.Δ.Ε.Π.

Καταλήγοντες ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν σας, ὅπως ἀπόσχητε πάσης ἐνεργείας διὰ τὴν βεβαίωσιν φόρου ἐπὶ εἰσοδημάτων ἐξ ἐκμισθώσεως γαιῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἐφόσον ἐξακριβώσῃτε ὅτι κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξηγητῶντο ἀρχικῶς αὐτὰ ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου καὶ ὑπῆρχθησαν μετὰ τὴν κατάργησιν αὐτοῦ εἰς τὸν Ο.Δ.Ε.Π.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαρτίου 1937

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Ὁ Τμηματάρχης τῆς Διεκπεραιώσεως
ΙΑΚΩΒΟΣ ΑΠΙΟΥΤΑΝΤΗΣ

Η ΗΤΤΑ ΤΗΣ ΘΘΕ΄ΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

Κατὰ τὰς τελευταίας ἐκ Ρωσίας εἰδήσεις (ὅρα τὰ πρῶτα φύλλα τοῦ Μαρτίου τῆς Ἰσβέστια) ὁ Σύνδεσμος τῶν ἀγωνιζομένων ἀθέων ἀριθμῆι νῦν δύο ἑκατομμύρια μελῶν, ἀντὶ τῶν ὅ ἑκατομμυρίων κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη. Λέγεται, ὅτι ἐκλείσθησαν ἀρκετὰ ἀντιθρησκευτικὰ Μουσεῖα καὶ ἐν ἀντιθρησκευτικὸν Σεμινάριον περιλαμβάνον 3.000 μέλη. Ὁ ἐν Μόσχῃ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Νέου Ἐλευθέρου Τύπου» τῆς Βιέννης πληροφορεῖ τὴν 12ην Μαρτίου, ὅτι τὸ ἡμισυ τοῦ Ρωσικοῦ πληθυσμοῦ διαφυλάττει ὑπὸ τινὰ μορφήν τὰς σχέσεις του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Καὶ ἡ νέα δὲ γενεὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα. Καίτοι δημοσία διωολογία θρησκευτικῆς πίστεως παρεμποδίζει τὴν ὑπαλληλικὴν σταδιοδρομίαν, ὁ πληθυσμὸς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀπογραφῆς χαρακτηρίζεται εἰς 40 ο)ο «πιστεύων». Ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τῶν Ρωσικῶν Σόβιετ ὑπάρχουσι 30.000 ὁρθόδοξοι ἐκκλησ. Κοινότητες (ἐκάστη Ἐκκλ. Κοινότης δέον νὰ ἀριθμῆ τοῦλάχιστον 20 μέλη), αἵτινες περιλαμβάνουσι 500—700000 ἐνεργὰ μέλη. Ἡ ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, ἥτις ὡς πολιτικὸς παράγων ἀπέβη τελείως ἀσήμαντος, ὀφείλει καὶ ἐν τῷ μέλ-

λοντι ν' ἀγωνισθῆ γενναίως ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ἐπιρροῆς. Ἡ ἀντιθρησκευτικὴ Προπαγάνδα διεξίγεται σήμερον προσηκτικώτερον ἢ ἄλλοτε καὶ ἐν τῷ συνόλω λαμβανουμένη ἔχει ὑποχωρήσει.

Ὁ ἀθεϊστικὸς τύπος ζωηρῶς ἐποδύρεται διὰ τὴν καταφανῆ αὐτὴν ὀπισθοχώρησιν τῆς ἀντιθρησκευτικῆς προπαγάνδας. Τὸ τεῦχος Ἰανουαρίου τοῦ 1937 τοῦ ἀντιθρησκευτικοῦ περιοδικοῦ «Ὁ Ἀντίθρησκευτικὸς», τὸ ὅποιον ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀθεϊστικοῦ Συνδέσμου, ἐδημοσίευσεν ἀρθρον τοῦ Φ. Ὀλεντσουκ περὶ τῶν ἰδιαίτερων καθηκόντων τῆς ὀργανωμένης ἀθεϊστικῆς ἐργασίας ἐν σχέσει πρὸς τὸ νέον δημοκρατικὸν πολίτευμα τοῦ Στάλιν. Ὁ Σύνδεσμος, λέγεται ἐν αὐτῷ, ὀφείλει ν' ἀποδυσθῆ εἰς τὴν προπαγανδιστικὴν του ἐργασίαν μεταξὺ τῶν μαζῶν μετὰ τῆς μεγίστης προσπαθείας. Ὀφείλει νὰ ἀποκαλύψῃ, ὅτι ἡ θρησκεία δὲν εἶνε μόνον μέσον πρὸς καταπίεσιν τῶν τάξεων, ἀλλὰ καὶ στερεῖται παντὸς ἐπιστημονικοῦ χαρακτῆρος, καθόσον, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Στάλιν, ἐκάστη θρησκεία εὐρηται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐπιστήμην. Ἡ ὀπισθοχώρησις τῆς ἀθεϊστικῆς ἐργασίας (ἰδιαίτερος ἐν Σιβηρίᾳ, ἐν Μογγολίᾳ ἐν Καυκάσῳ καὶ ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ ἀκρόμῃ Ρωσίᾳ) δὲν σημαίνει τὴν μείωσιν τῆς ἀντιθρησκευτικῆς δράσεως ἢ ἠλαττωμένην ἀποστροφὴν τῶν ἐργατῶν ἀπὸ τῆς θρησκείας. Τούναντι ὁ βαθμὸς τῆς κατανικήσεως τοῦ θρησκευτικοῦ ἀρχαϊσμοῦ ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ρωσίᾳ αὐξάνει ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος καὶ συγκεκριμένως αὐξάνει διηνεκῶς ἡ κατάπτωσις τῶν θρησκευτικῶν Ὁργανώσεων. Ἡ ὀρισμένη θρησκευτικὴ τάξις σβέννυται καὶ τὴν θέσιν αὐτῆς καταλαμβάνει ἡ νέα κομμουνιστικὴ ἀθεϊστικὴ τάξις. Ἐν τῷ Συνδέσμῳ τῶν ἀγωνιζομένων ἀθεϊστῶν ὑπάρχει ἐργασία δι' ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι διέκοψαν πάντα δεσμὸν πρὸς τὴν θρησκείαν. Τὸ καθῆκον αὐτοῦ σήμερον εἶνε νὰ διεξαγάγῃ ἐπὶ εὐρυτάτης δημοκρατικῆς βάσεως βαθεῖαν παιδαγωγικὴν ἐργασίαν μεταξὺ τῶν μελῶν καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτὰ «καλοῦς, δυνατοῦς ἀθέους». Σπουδαία ἰδίᾳ εἶνε ἡ σκέψις περὶ δημοκρατικῆς ὀργανώσεως τοῦ Συνδέσμου τῶν ἀθέων, ὅστις ἐστερεῖτο μέχρι τοῦ νῦν πειρετικῆς, ἀληθῶς δημοκρατικῆς βάσεως κατὰ τὰς Σοβιετικὰς ἀρχάς. Ἡ σπουδῆ, μεθ' ἣς αἱ ἀξιώσεις αὐτὰι προβάλλοντα, ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ θρησκεία ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ρωσίᾳ δὲν ἀποθνήσκει.

Κριτικὴ ὡσαύτως ἀσκήται νῦν ἰδιαίτερος καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν «ἐπὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ μετώπου», ἥτις χαρακτηρίζεται ὡς ὄχι ἀρκετὰ ἀποτελεσματικὴ. Ὁ κίνδυνος, ὅτι σήμερον εἰσχωροῦσιν ἀντιμαρξικαὶ ἐπιδράσεις εἰς τὴν μπολσεβιστικὴν κοσμοθεωρίαν εἶνε ἰδιαίτερος μέγας διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὁ «ἀστικὸς ἰδεολισμὸς» προσέλαβε νέαν αὐθις ὄψιν διὰ τῶν «τελευταίων συμπερασμάτων τῆς ἐρεῦνης τοῦ ἀτόμου». Ἐντεῦθεν καὶ ἐπιβάλλεται νὰ πιστευθῆ ὁ διαλεκτικὸς ὕλισμος μετὰ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἰς ἐν ἰσχυρὸν σύστημα, καθῆκον, τὸ ὅποιον ἀνήκει πρὸς ἄλλοις εἰς τὸ περιοδικὸν «ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Μαρξισμού», τοῦ ὁποίου αἱ μέχρι σήμερον ἐργασίαι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δὲν ἀνταπεκρίθησαν πάντοτε εἰς τὰς ἀπαιτουμένας ἀξιώσεις. Θ. Γ.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΟΣ ΑΥΤΗΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ

Μυριολέκτως ἠκούσθη καὶ πάντοτε, ἀλλὰ μυριοτρόπως ἐπαναλαμβάνεται καὶ σήμερον, ὅτε πολλὰ σημεῖα σαφῶς καὶ ἐν ἐκδηλότῃ ἐναργεστάτῃ μαρτυροῦσι περὶ ἀσυνήθους, ἀσφαλῶς παροδικῆς, κρισιμότητος οὐκ ὀλίγων ἐκ τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιών καὶ περὶ ἀπειλητικῆς διασπάσεως τοῦ ἐνιαίου τοῦ πνευματικοῦ βίου, ὅτι ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος κύριος καὶ κάτοχος τοῦ μέλλοντος, ὅστις ἐν τῷ παρόντι πυρετωδῶς ἐργάζεται, ὅπως ἀποκτήσῃ διὰ τίτλων μονίμου σταθερότητος τὴν νεότητα.

Ἀναμφιβόλως θὰ ἐχαρακτηρίζετο ὡς ἐλάχιστα ἐνδιαφερόμενος περὶ λογικῆς συνεπείας ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν του ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἔφερον οἰανδήποτε ἀντίρροσιν ἐπὶ τῆς ἀληθείας ταύτης καὶ δὲν θὰ ἐκρίνετο ἐπικεικότερον, ἐκεῖνον ὅστις θὰ ἐπεχειρεῖ νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἐν τῷ σπέρματι ἐμπεριέχεται τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργεῖα τοῦ παραγομένου καρποῦ.

Βεβαίως ὅμως δὲν θὰ κατετάσσετο ἀδίκως εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν καὶ ἐκεῖνος, ὅστις θὰ διανοεῖτο νὰ παρέλθῃ ἀμαρτυρήτως ἀδιαπίστωτον τὸ γεγονός, ὅτι αἱ μεγάλα μεταβολαὶ ἐν τῷ πνευματικῷ καὶ ἠθικῷ περιεχομένῳ καὶ τῇ ψυχοσυνθετικῇ συνισταμένῃ τῶν διαφορῶν ἐποχῶν ἐπερχόμεναι συντελοῦνται ἐρήμην τῶν παρασκευαζομένων καὶ ἀνετοίμων νέων ἀνθρώπων γενεῶν. Αὗται ἀδιαμαρτυρήτως παρασύρονται εἰς τὸ νὰ διαμορφῶνται ἰδεολογικῶς, ἀδιάφορον, ἐὰν ἐπὶ τὸ συνεχέστερον ἢ προσωρινότερον, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ γίνωνται φορεῖς καὶ συνεχισταὶ τῶν ἀναλώμασι καὶ θελήσει καιρικῆς καὶ παραδοκῆς σχετικότητος ἀνακυπτόντων ἰδεωδῶν. Ταῦτα δέ, εἴτε ἀντιπαράταττονται ἀναφανδὸν καὶ ἐνσυμειδῆτως πρὸς τὰς δεδοκιμασμένας ἠθικὰς ὑπὲρ χρονικὰς σχετικότητας ἱσταμένας λόγῳ τοῦ μεταφυσικοῦ βάθους τῶν ἀξίας, εἴτε, οὐχὶ δὲ σπανίως, οὐχὶ δὲ καὶ ἀκινδυνότερον, τίθενται ὑπὸ ἐπιφανειακὸν πέπλον πρὸς προαγωγήν καὶ ἐξυπηρέτησιν τούτων, ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως τὸ ὅλως ἀντίθετον συμβαίνει.

Θίγομεν ἀσφαλῶς ἐνδοτέραν βασικὴν γραμμὴν τοῦ ὅλου κεντρικοῦ χριστιανικοπαιδαγωγικοῦ προβλήματος, περὶ τὸ ἐποῖον, κατὰ φυσικὴν δὲ συνέπειαν, διακλείονται, ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν, συγκλείονται ἐν λογικῇ ἀλληλοσυναφείᾳ αἱ γιγαντιαίων διαστάσεων ἀγωγικαὶ κατευθύνσεις καὶ τάσεις τῆς σημερινῆς καινομανοῦς ἐποχῆς, αἵτινες τόσῳ καὶ περισσοτέρῳ ἀπομακρύνονται ἀπ' ἀλλήλων, ἐφ' ὅσον καὶ ἀκαθοριστότερον παραμένει ἐν τῇ βασικώτερᾳ καὶ βαθυτέρᾳ του ὑφῆ τὸ παιδαγωγικὸν ἰδεῶδες λαῶν καὶ κρατῶν.

Καὶ ἐξηγούμεθα. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο εὐρισκόμεθα πρὸ τῆς ἀνάγκης νὰ ὁμιλήσωμεν συγκεκριμένως. Καὶ ἐρωτῶμεν. Ἔχει ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία, μέλος τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας, τῆς κινουμένης ἐν τοῖς ἀστικοῖς κοινωνικοῖς πλαισίοις, ἀπολύτως σαφῆς καὶ καθορισμένου τοῦ κοινωνικοπαιδαγωγικόν της ἰδεῶδες. Ἦδῃ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ἐπισημοτάτης της ἀρχῆς, τῆς σεπτῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς

Ἱεραρχίας ἔδωκε, πρὸ καιροῦ δέ, τὴν ἀρνητικὴν της ἀπάντησιν. Ἀναφερόμεθα εἰς τὴν ἀληθῶς ἐμπνευσμένην ἐκείνην τοῦ Ὀκτωβρίου 1933 (Ἐκκλησία, φύλλ. 33—34) ἐγκύκλιόν της. θὰ ἐλέγομεν ἀνευ δισταγμοῦ μνημειώδη, διότι ἴσως, ἐὰν δὲν ἀπατόμεθα, τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς του πλευρᾶς ἐτέθη ὑπὸ ἔλεγχον τὸ παιδαγωγικὸν πρόβλημα ἀπὸ τῆς γενικωτέρας του ἀπόψεως καὶ οὐχὶ ὡς συνηθέστερον μόνον ὑπὸ τὴν θρησκευτικοῦ προοπτικὴν του.

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα ἡμῶν καὶ ἀπευθύνομεν τοῦτο πρὸς ὅλους ἐκεῖνους, οἵτινες εἶναι τεταγμένοι ἐπὶ τὴν διεξαγωγήν τοῦ ἱεροῦ ὑπουργήματος τῆς διακλάσεως τῆς νεότητος, τῆς χουρῆς ταύτης ἐλπίδος τοῦ μέλλοντος τοῦ φιλιότου Ἔθνους μας, εἴτε ἄλλως πως ἐρχομένους εἰς ἄμεσον εἴτε ἔμμεσον ἐπικοινωνίαν πρὸς τὸ παιδαγωγικὸν ἔργον. Ἐπιζῶμεν μεταπολεμικῶς, ὅτε πανταχοῦ τόσαι κοινωνικαὶ θύελλαι συντελεσθήσονται καὶ τόσαι πολιτικαὶ ἀκαταστασίαι καὶ ἀλλεπάλληλοι μεταβολαὶ ἔλαβον χώραν σαφῶς καθωρισμένην παιδαγωγικὴν ἐνότητά; Ἀπαιτεῖται, ὡς εἴπωμεν τοῦτο, εὐκρίνεια πονοῦντος καὶ ἀνεπηρέαστος κρίσις. Καὶ ὅλοι κατέχοντες ταῦτα, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς ἄγει καὶ φερόμεθα μοιρολατρικῶς ἀρπάζοντες τοὺς κλάδους καὶ μὴ ἐναγκαλιζόμενοι τὸν κορμὸν. Καὶ ἀπαριθμοῦμεν διαφοροὺς καὶ διαφορῶς λεπτομερειακὰς αἰτίας ἀναχωροῦντες ἀπὸ ἄλλης ἄλλοις ἀπόψεως, αἵτινες ὅμως πᾶσαι ἔχουσι βαθυτέραν τὴν ἀναγωγήν των καὶ δὴ ἐπὶ τὸ κοσμοθεωρητικὸν των περιεχόμενον.

Ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τούτου. Ὁ λόγος περὶ τοῦ ἠθικοῦ τέλους τῆς ἀγωγῆς καὶ δὴ τῆς διὰ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας ἐπιτελεσῶς του. Καὶ ἐνταῦθα κατὰ λογικὴν συνέπειαν ἐπιζῶμεν τι τὸ παρόμοιον. Καὶ ὅλοι πονοῦμεν τὸ ἔθνος καὶ ὅλοι ἀγαπῶμεν τὸ ἔργον μας καὶ πάντες θέλομεν καὶ ποθοῦμεν νὰ βλέπωμεν ἄπτοὺς τοὺς καρποὺς τῆς ἠθικῆς ἐπιδράσεώς μας ἐπὶ τῶν παιδαγωγουμένων μας. Καὶ ὅμως δὲν εἴμεθα ἱκανοποιημένοι.

Ἐπάρχει τὸ αἷτιον. Πταίουσιν τὰ προγράμματα. Ἐπιζητοῦμεν καὶ ἀλλάσσονται τὰ ἀναλυτικὰ προγράμματα, ἀν καὶ οὐχὶ πάντοτε κατὰ τὰς ἀμοδιωτέρας ὑποδείξεις. Πταίει ἡ διάταξις τῶν μαθημάτων τῆς θρησκευτικῆς ὕλης. Καὶ τοῦτο διορθοῦται κατὰ τὸ δυνατόν. Αἰτιώμεθα τὴν πράγματι ἀτελεῖ ἔνεκα διαφορῶν γνωστῶν λόγων θρησκευτικὴν διδασκαλίαν καὶ δὴ τοῦ λαϊκοῦ σχολείου. Στοργικαὶ καὶ ἐπανειλημμένα συστάσεις καὶ παρακλήσεις τῆς μητρῆς Ἐκκλησίας, ἐπιστημονικαὶ ὑποδείξεις καὶ προτάσεις τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, εὐχαὶ τοῦ Θεολογικοῦ Συνεδρίου καὶ τῶν ἐτησίων ἐκπαιδευτικῶν συνελεύσεων, ὑπομνήματα κοινωνικῶν ὁργανώσεων ἐναλλάσσονται καὶ ἀκολουθοῦσι καὶ ἐλπίζεται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ ἑλληνικοῦ κράτους ἔστω καὶ τὴν δωδεκάτην πρὸς τὸ συμφέρον τῶν πολιτῶν του θὰ κλῖνῃ εὐήκοον τὸ οὖς. Ἀλλ' ἰδοὺ προσέει καὶ ἡ ἁγία Ἐκκλησία ἐν τῷ στοργικωτάτῳ της ἐνδιαφέροντι ἐνισχυομένη ὑπὸ εὐεργετικωτάτων εἰς τὴν κοινωνίαν μας ὁργανώσεων, ζηλωτῶν κληρικῶν της καὶ

εὐσεβῶν λαϊκῶν ἀναπληροῖ κατὰ τὸ ἐνὸν καὶ τὴν ἔλ-
λειψιν ταύτην, ἰδρύουσα τὰ κατηχητικά της σχολεῖα,
τὰ ὅποια πλουσίως εὐλογεῖ ὁ Πατὴρ τῶν Φώτων.

Ἐλλείπουν εἰς τὰ ἀνώτερα σχολεῖα ὠρισμένοι
θρησκευτικοὶ κλάδοι. Καὶ ἄλλος ἕτερον προτείνει. Μά-
λιστα σχηματίζεται ἐνίοτε ἡ ἐντύπωσις περὶ τοῦ sine
qua non, ὡς ἐὰν νὰ λησμονῆται, ὅτι ἡ θρησκευτικὴ
διδασκαλία, οὕσα κατ' ἐξοχὴν φῶς καὶ ζωὴ, ἀποστέρ-
γει οἰαδήποτε δεσμὰ καὶ μόνον συμβατικῶς πλαισι-
οῦται, δουλεύουσα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην σχετικότητα,
ἀφοῦ ἄλλως τε τὸ οἰονδήποτε θρησκευτικὸν ἕλικόν
δὲν εἶναι παρὰ ὁ ὕμν, ὁ διακαλύπτων τὸ ἐσωτερικὸν
περιεχόμενον τῆς βαθυτέρας θρησκευτικῆς καὶ ἠθι-
κῆς ἀγωγικῆς ἐπιδράσεως. Προϋτάθη καὶ ἡ Ἀπολο-
γητικὴ καὶ τοῦτο εἶπε καὶ καλῶς καὶ ἐπαρκῶς δεδι-
καιολογημένον. Καὶ ὅμως καὶ διὰ τοῦτο καταλήγο-
μεν εἰς τὸ σχολικὸν ἐγχειρίδιον καὶ τὰ συμπαρομαρ-
τοῦντα γνωστά. Καὶ ποῖον τὸ ἐν τῇ πραγματικότητι
ἀποτελεσμα; Θὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ σημείου ἀπὸ
τῆς λεπτομερειακῆς του ἀπόψεως εἰς ἄλλην εὐκαί-
ριαν, διατυποῦντες ἤδη γενικωτέρας τινὰς σκέψεις.

Πολλάκις κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ διδακτικοῦ
ἡμῶν ἔργου εὐρέθημεν πρὸ τοῦ ἐρωτήματος περὶ τοῦ
βαθυτέρου καὶ ἐσωτερικωτέρου σκοποῦ τῆς θρησκευ-
τικῆς διδακτικῆς ἐνεργείας μας. Ἡθέλωμεν μακρὰν
τοῦ θεωρητικῶς παραδεδομένου καὶ ἐν ὄψει τῆς ζώ-
σης πραγματικότητος, τῆς οἰκογενειακῆς, σχολικῆς
καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, τῶν ἀντινομιῶν των, τῶν πολ-
λαπλῶν συνθηκολογημάτων των, τῶν σημερινῶν των
ἀνεπίξεων νὰ πεισθῶμεν ἐσωτερικῶς πῶς ὄντως αὕτη
ἡ φαινομενολογία, ὡς αὕτη πρὸ ἡμῶν ἐμφανίζεται,
εὐρίσκει ἐν τῇ οὐσίᾳ της, τῇ πραγματιστικωτέρᾳ, τὴν
ἀληθῆ ὑποβάθραν της ἐν τῇ μεταφυσικῇ θρησκευτι-
κότητι καὶ τῇ ζωῇ, τῇ ἐκ ταύτης.

Προλαβὼν ἐκράτησε τὰς σκέψεις μας τὸ πελώριον
πνεῦμα τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου. Οὗτος ὁμιλεῖ ἀξιο-
ματικῶς περὶ μονιμωτέρας ὑπαγωγῆς τῆς συνόλου
ζωῆς. Ποιεῖται τὸν ἀνυπερβλήτον λόγον περὶ τῆς
ἐκ πίστεως ζωῆς. Πράγματι ἡ πίστις ὡς ἠθικὴ πρά-
ξις, ὡς ἐκ πίστεως χάρις δὲν δηλοῖ ἄλλο τι, εἰμὴ ὅτι
διαλαμβάνει, ὅτι συνέχει αὐτὴν τὴν ἀνθρωπίνην ὑ-
παρξιν. Τῷ ὄντι ἡ ζωὴ ἐκ πίστεως. Εἶναι δὲ αὕτη
τόσφ βαθέως, τόσφ ἐσωτερικῶς μετ' αὐτῆς τῆς ὑπάρ-
ξεως τοῦ ἀνθρώπου συνδεδεμένη, ὥστε ἡ ὑπαρξίς
στερεῖται παντὸς νοήματος, παύει νὰ εἶναι ἀληθῆς
ὑπαρξις. Ἐγχείεται λοιπὸν καὶ ἐνταῦθα ἀρρηκτικῶς
διαπεπλεγμένον τὸ ἀνώτερον ἰδεῶδες. Αὐτὸς εἶναι
οὐχὶ σκοπὸς ἀγωγῆς, ἀλλ' ὁ σκοπὸς τῆς θρησκευτι-
κῆς ἀγωγῆς, ἡ ζωὴ ἡ ἐκ πίστεως, ἐκ τῆς ὑπερφυσι-
κῆς πίστεως, τῆς ὀυθμιζούσης τὴν σύνολον ζωὴν.

Ἴδου διὰ τίνα λόγον ἐνεθυμήθημεν τὴν ἀπολογη-
τικὴν πρότασιν. Καλεῖται ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία
οὐχὶ δι' ἀπολογητικῶν στοιχείων—καὶ ταῦτα ἔχουσιν
τὴν θέσιν των καὶ παρέχουσι τὴν σπουδαιοτάτην συμ-
βολὴν των—ἀλλ' ἐν τῷ συνόλῳ της οὐχὶ μόνον νὰ
διδάξῃ αὐτὴν τὴν ἐκ πίστεως ζωὴν, ἀλλὰ νὰ ὑπερα-
μυνθῇ διὰ τοῦ ὄλου της ταύτην. Δὲν ἀπειλεῖ σήμε-
ρον ἡ ἀπιστία νὰ ἀνατρέψῃ τὴν χριστιανικὴν κοσμο-
θεωρίαν. Θὰ ἦτο ματαία ἡ προσπάθειά της. Ἡ ἀπι-

στία δὲν καταργεῖ τὴν πίστιν.

Ἡ πίστις ἡ ὑπερφυσικὴ εὐρίσκειται ἀντιμέτωπος
πρὸς πίστιν, ἥτις καὶ αὕτη θέλει νὰ δώσῃ περιεχόμε-
νον εἰς τὴν ζωὴν. Εἶναι ἡ φυσικὴ πίστις τῆς ζωῆς.
Καὶ οἱ δύο οὗτοι παράγοντες ἀγωνίζονται, τὸν κρατε-
ρὸν ἀγῶνά των. Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀντινομία. Ἡ φυσικὴ
κοσμοθεωρία καὶ ἡ ὑπερφυσικὴ. Ἡ πρώτη χωρεῖ ζη-
τοῦσα νὰ καταπλημμυρῆσῃ τὴν ζωὴν διὰ τῶν φυσι-
κῶν της ἀξιωματίων, διαβλέπουσα πάντοτε καὶ μόνον
τὸν φυσικὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς. Ἡ χριστιανικὴ, ἡ ὑ-
περφυσικὴ, διαγιγνώσκει καὶ ἐν τῇ φυσικῇ ζωῇ τοῦ
ἀνθρώπου κατευθυντήριον ὑπερφυσικὸν προορισμὸν
καὶ νὰ διδάσκη καὶ νὰ ἀπαιτῇ τὴν προσαρμογὴν τῆς
συνόλου ζωῆς ἐπὶ τὰς βάσεις τοῦ ὑπερφυσικοῦ νοή-
ματος καὶ τοῦ ἀληθοῦς περιεχομένου τοῦ βίου.

Ἀκριβῶς σήμερον εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε εὐρισκό-
μεθα ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν δύο τούτων κοσμοθεωριῶν,
ἀδιάφορον, ἐὰν ἡ φυσικὴ τοιαύτη περιβάλλεται συ-
νήθως οὐχὶ τὸν πραγματικὸν της μακρύαν. Καὶ τοῦ
ἀγῶνος τούτου δὲν παραμένει ἀπαθῆς θεατῆς ἡ scho-
λικὴ ζωὴ καὶ πράξις. Ὁξύτεροι ὀφθαλμοὶ βλέπουν
ἐν παντοίαις ἐκδηλώσεσι τὴν πάλιν ταύτην. Ἡ νεό-
της ζητεῖ καὶ αὕτη πίστιν καὶ εὐτυχίης, ὅταν ὀδηγῆ-
ται οὐχὶ ἐπαγγελματικῶς καὶ θεωρητικῶς, οὐχὶ εἰς
τὴν πίστιν τῆς φύσεως καὶ τῶν φυσικῶν πολιτισμῶν,
ἀλλ' εἰς τὴν πίστιν τῆς ζωῆς, τῆς ἀντλούσης ἐκ τοῦ
βαθυτέρου ἀξιωματικοῦ νοήματός της.

Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἀγωγῆς
προβάλλεται εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε ὡς ἀξιωματικὴ
ἀπαιτήσις, ὅπως ὁ ὑπερφυσικὸς σκοπὸς λαμβάνηται
ἰδίᾳ πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ χρησιμοποιεῖται πᾶν μέσον
καὶ καταβάλλονται πᾶσαι αἱ δυνάμεις, νὰ ὀδηγηθῆται
ἡ νεότης τόσφ καὶ περισσότερον εἰς τὴν ὑπερφυσικὴν
πίστιν τῆς ζωῆς, ὅσφ ἀφ' ἑτέρου ὁ φυσικοκρατισμὸς,
ὅπως δῆποτε ἐμφανιζόμενος, ζητεῖ νὰ διαπλῶνηται καὶ
ἐπικρατῇ. Καὶ ἡ ἀπαιτήσις βεβαίως αὕτη δὲν ἀφορᾷ
μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς τὴν θρησκευτικὴν διδασκα-
λίαν, ἐπεὶ δὲ ὀλιγώτερον μόνον τὸ ἀπολογητικὸν αὐτῆς
τμήμα. Κόπος μάταιος καὶ προσπάθειαι ἥμισυ εὐδο-
κούμεναι, ἐὰν ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία τῶν ὀλιγῶν
ὥρων θὰ εὐρίσκειτο ἀντιμέτωπος πρὸς τὴν λοιπὴν
ἀγωγικὴν ἐπίδρασιν, πρὸς τὸ περιβάλλον ἐκεῖνο, ὅπερ
θὰ ἠθέλε νὰ σκέπηται κατὰ τὸ μέγα του μέρος φυ-
σιοκρατικῶς καὶ ὅπερ, καὶ ἐὰν δὲν ἐπολέμει τὴν ὑπερ-
φυσικὴν κοσμοθεωρίαν τῆς ζωῆς, πλὴν ὅμως δὲν θὰ
ἐπαφίετο εἰς τὸ νὰ διέπηται ὑπὸ ταύτης καὶ μάλιστα
κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ ὑπερφυσικὴ πίστις νὰ
δίδη τὴν κατεύθυνσιν εἰς τὴν συνοχὴν τοῦ ἠθικοῦ,
κοινωνικοῦ καὶ πνευματικοῦ βίου καὶ ἐν ταῖς θυέλλ-
λαις των νὰ ἀποτελῇ αὕτη τὸν τηλαυγῆ φάρον, ὅστις
πάντοτε ἐν τῷ ὑψηλῷ λιμένι του παρέχει τὴν σα-
νίδα τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀσφαλείας.

Καὶ ὄντως ζῶσα, ὑπερφυσικὴ πίστις ἀποτελεῖ τὴν
ὀρθὴν βάσιν τοῦ χριστιανικοῦ, τοῦ ὑγινοῦς βίου. Ἡ
ὄλη ἀγωγὴ τοῦ χριστιανικοῦ σχολείου δὲν ἔχει εἰμὴ
ταύτην ὡς πρωτίστην ἀποστολήν, νὰ θεμελιώσῃ καὶ νὰ
ἀναπτύσῃ τὴν ὑπερφυσικὴν ταύτην πίστιν ἐν τῇ νεα-
νικῇ ψυχῇ, νὰ ἀφυπνίσῃ ἐγκαίρως τὴν διάνοιαν εἰς
τὸ ὑπερφυσικὸν νόημα τῆς ζωῆς καὶ ἐν ὅλῃ τῇ φυ-

αικότητι της και να ἐθίξη οὕτω τὸ πνεῦμα, ὥστε τοῦτο μὲν νὰ θεωρῇ τὴν σύνολον φυσικὴν ζωὴν ἀπὸ τῆς ὑπερφυσικῆς του σκοπιᾶς, τοῦτο δὲ νὰ ἀναφέρῃ τὸ πᾶν εἰς τοὺς ὑπερφυσικοὺς σκοποὺς τῆς ζωῆς.

Ἄρα καὶ ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία λόγῳ καὶ τῆς ἰδιαιτέρας της φύσεως δὲν ἔχει κυρίως εἰπεῖν ἐξάρτησιν ἐκ τῆς θρησκευτικῆς ὕλης εἰς τὸ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν γενικὸν τοῦτον σκοπὸν τῆς ὅλης χριστιανικῆς ἀγωγῆς. Καλεῖται ὅλως τοῦναντίον ἐν τῷ συνόλῳ της, ἐν τῷ οἰαδήποτε ἐκδηλώσει, ἐν ταῖς οἰασδήποτε ἐνεργείαις της νὰ δίδῃ λόγον. Ἡ ὅλη διαμόρφωσις τῆς σημερινῆς ζωῆς, δουλευούσης ὑπὸ τὰς ἐπιταγὰς τῆς φυσικῆς πίστεως, αἰτεῖται τοῦ οὐ. Εἶναι λοιπὸν αὐτὴ ἡ θέσις της ἐκ τῶν πραγμάτων θέσις ἀπολογουμένου ἐν τιμῇ μὲν ἀρνητικῶς, ὡς ὑπείκουσα εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς προσαρμογῆς πρὸς τὴν τεχντροπρίαν τῆς συστηματοποιήσεως τῆς σκέψεως, πάντοτε ὁμως θετικῶς καταδεικνύουσα τὴν ἀνάγκην τῆς συνολικῆς ἐξαρτήσεως τῆς ζωῆς ἐκ τῶν βαθυτέρων ὑπερφυσικῶν καὶ μεταφυσικῶν βαθῶν της. Διότι τότε μόνον γίνεται ἡ **ζωή**, καθίσταται ἡ θρησκευτικὴ ζωὴ, εἰς τὴν ὁποίαν καλεῖται νὰ ὀδηγῇ ἡ ἀπολογουμένη συνολικῶς θρησκευτικὴ διδασκαλία, τὸ ἀπολογούμενον σημερινὸν χριστιανικὸν σχολεῖον τοῦ ὑπερφυσικοῦ νοήματος τῆς ζωῆς.

Ι. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

1. Πολλάκις ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ τῆς ἀσθενείας καθιστάμεθα ὑγιεῖς καὶ διὰ τῆς πτωχείας πλούσιοι.
2. Ὅτι δὲν δύναται τις νὰ μεταβάλλῃ, πρέπει μὲθ' ὑπομονῆς νὰ ὑποφέρῃ.
3. Ἐνίοτε ὁ Θεὸς ταπεινοὶ ἐκείνους, οὓς θέλει νὰ ὑψώσῃ καὶ πτωχίζει ἐκείνους, οὓς θέλει νὰ πλουτίσῃ.
4. Ἡ περιδεὴς φροντίς ἐπιτυχάνει συνήθως ὀλιγώτερα ἢ ἡ ἡρεμία καὶ ἡ εὐχαρίστησις μὲ τὰ ὑπάρχοντα.
5. Ζωὴ πλήρης ἡρεμίας καὶ γαλήνης εἶναι κήρυγμα ὅπερ δι' ἀκαταγωνίστου ἠθικῆς διεγείρει εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς κατανόησιν τοῦ μυστικοῦ της.
6. Εὐτυχής, ὅστις κλείων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὥστε νὰ μὴ βλέπῃ τὴν γῆν καὶ τὰς γηίνους φροντίδας στρέφει αὐτοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν.
7. Ἡ λύπη εἶναι πολλάκις ἡ μήτηρ τῆς εὐπλαγχνίας καὶ οἱ πόνοι τῆς συμπαθείας.
8. Τὰ παθήματα καὶ οἱ πόνοι διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καθίστανται πολλάκις ὡς ἡ ἀλοιφή, ἣτις προῦνει καὶ καθιστᾷ μαλακωτέραν τὴν καρδίαν μας.
9. Ἡ πενία δὲν εἶναι ἐντροπή, ἐντροπὴ εἶναι νὰ λυπηταί τις δι' αὐτήν.
10. Ἡ χαρὰ δὲν ἐξαρτᾶται τόσον ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς, ὅσον ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως τῆς καρδίας.
11. Ὅλοι ἐπαινοῦσι τὴν ὑπομονήν, ἀλλ' ὀλίγοι ἀσκοῦσιν αὐτήν.
12. Ἡ ὑπομονὴ εἶναι βότανον κατὰ πάσης ἀσθενείας, δυστυχῶς ὁμως βλαστάνει εἰς ὀλίγους μόνον κήπους.

Κ. Ι. Δ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ ἐδημοσ.εὔσαμεν τὰς ἐξ Ἀλεξανδρείας εἰδήσεις περὶ τῆς ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλείας τῆς Αἰγύπτου ἀναγνωρίσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Νικολάου Ε'. Τὸ γεγονός τοῦτο θέτει τέμα εἰς ἐκκρεμότητα, ἣτις δὲν παρεκώλυε μὲν οὐσιαστικῶς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ Πατριαρχείου, ἀλλ' ἐπεβάλλετο διὰ τὰς σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἣτις ὡς διοικητικὴν ἀρχὴν ἐθεώρει τὸν Τοποτηρητήν. Ἐπομένως ἡ γενομένη ἀναγνώρισις ἐπισημοποιεῖ τὰς σχέσεις τοῦ νέου Ἀρχιεπίσκοπῆ τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Αἰγύπτου. Δύναται δὲ ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἱ. Συνόδου ἔτι μᾶλλον νῦν ἀπερισπάστως νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας καὶ συνεχίζων τὸ ἔργον τῶν ἀειμνήστων προκατόχων του νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἀνταξίαν τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος αὐτῆς. Βεβαίως, ὑφ' ἧς διατελεῖ σήμερον ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ συνθήκας δὲν δύναται, ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἐν τῷ ἐνδόξῳ παρελθόντι ἐκδηλωθεῖσαν ὑπέροχον δρασίαν, ἀλλ' ἔχει μεγάλην ἀποστολὴν νὰ ἐκπληρώσῃ, ἀμιλλομένη πρὸς τὰς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τῇ λοιπῇ Ἀφρικῇ ἐτεροδόξους Ἐκκλησίας καὶ διατηροῦσα τὴν κατὰ ἀρχαίαν καὶ σεπτὴν παράδοσιν θέσιν αὐτῆς ἐν τῇ χορείᾳ τῶν Ὀρθοδόξων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Ἡ νέα Ἀυτοκέφαλος Ἀλβανικὴ Ἐκκλησία.

Φιλοξενηθέντες ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἐπὶ τινος ἡμέρας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κορυτσᾶς καὶ Ἀργυροκάστρου, ἦδη ἀπὸ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς εὐρίσκονται ἐν Τιράνοις, τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους, ἣτις ἔσται καὶ ἔδρα τῆς Ἀυτοκεφάλου Ὀρθοδόξου ἐν Ἀλβανίᾳ Ἐκκλησίας. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εἶναι ἄξιον θερμοτάτων συγχαρητηρίων διότι διὰ συνετῆς πολιτείας κατώρθωσε νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ κῆρος αὐτοῦ καὶ ν' ἀποκαταστήσῃ κανονικὴν τάξιν ἐν τῇ Ἀλβανικῇ Ἐκκλησίᾳ, νὰ χειραφετήσῃ δὲ αὐτήν, ὑφ' οὓς ὄρους ἐχειραφετήσῃ καὶ τὰ λοιπὰς ἀδελφὰς Ἀυτοκεφάλους Ἐκκλησίας. Εὐχόμεθα δὲ τῇ νέᾳ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ εὐστάθειαν καὶ ἀκμὴν, ἐπ' ἀγαθῶ τῆς ὀρθοδοξίας.

Τὸ πνεῦμα τῆς ἀλληλοβοηθείας

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν Βόλῳ τελεσθείσης συγκλητικῆς ἐορτῆς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, περὶ ἧς ἀλλαγῆ τοῦ φύλλου, γράφομεν, ἡ Ἐφημερὶς τοῦ

Βόλου «Νέα Ἑλλάς» (12, 4—37) ἐσημείωσεν ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ τὰ ἐξῆς:

Ἡ χθεσινὴ συγκινητικώτατη τελετὴ τῆς ἐπενδύσεως 220 πτωχῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατηχητικῶν σχολείων, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπρωτοστάτησαν ὁ Σεβασμιώτατος μητροπολίτης κ. Ἰωακείμ καὶ ὁ πανοσιολογιώτατος ἱεροκῆρυξ κ. Σ. Ἀναζηλῆς, ἔσχε εὐμανεστάτην παρὰ τῆ κοινωνίᾳ μας ἀπήχησιν. Τὸ πνεῦμα τῆς ἀλληλεβοηθείας, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν καθημερινῶν σχεδὸν δημοσίων κηρυγμάτων ἐνέπνευσαν ὁ καλὸς ἱεράρχης μας καὶ ὁ ἀντάξιός αὐτοῦ συνεργάτης ἤρchiσε νὰ ἀποδίδῃ ἀγλαοὺς καρπούς. Ἡ ἐπένδυσις τῶν μαθητῶν πτωχῶν οἰκογενειῶν, ἡ παροχὴ εἰς αὐτὰς καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα εὐθηνῆς τροφῆς καὶ τὰ διανεγρόμενα ἐκάστοτε βοηθήματα δὲν ἀποτελοῦν παρὰ ἔνδειξιν τῆς ἐξαπλώσεως τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν καὶ ἀφιπνισίν τῶν συνειδήσεως ἐκ τῆς νάρκης, εἰς τὴν ὁποίαν μέγα μέρος τῆς κοινωνίας εἶχε βυθισθῆ, συνεπειᾶ τῶν ἐπικρατουσῶν θεωριῶν περὶ ἀτομικισμοῦ καὶ ἐγωλατρίας. Ἐνας ἄνεμος ἠθικοκοινωνικῆς ἐξυγιάνσεως πνέει ἤδη ἀνὰ τὴν πόλιν μας, αἱ δὲ χριστιανικαὶ ἀρχαὶ εὐρίσκουν τὴν μεγαλυτέραν ἀπήχησιν εἰς τὰς καρδίας ὄλων. Διὰ τὴν μεταστροφὴν αὐτήν, διὰ τὴν ἐπιτέλειαν τοῦ θαύματος αὐτοῦ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, εἰργάσθησαν τόσον ὁ ἀκούρατος ποιμενάρχης μας κ. Ἰωακείμ καὶ ὁ συνεργάτης του κ. Ἀναζηλῆς, ὅσον καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν συμπολιτῶν μας, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐβοήθησαν εἰς τὸ ἐπίπονον ἔργον των.

Θρησκευτικὰ μεταστάσεις.

Τὸ ἀνώτατον Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐδαγγελικῆς Ἐκκλησίας ἐν Βιέννῃ δημοσιεύει στατιστικὴν τῶν μεταστάσεων εἰς τὴν Ἐδαγγελικὴν Ἐκκλησίαν ἐν Αὐστρίᾳ κατὰ τὸ 1936, ὡς καὶ κατάλογον τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν μελῶν. Κατ' αὐτοὺς ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν Ἐδαγγελικῶν ἐν Αὐστρίᾳ ἀνέρχεται εἰς 327.468, ὧν 311.648 εἶνε λουθηρανοὶ καὶ 15.820 καλβινισταί. Κατὰ τὸ 1936 μετέστησαν εἰς τὴν Ἐδαγγελικὴν Ἐκκλησίαν ἐν ὄλῳ 8.508. Τὸ πλεῖστον αὐτῶν, 5460, προέρχονται ἐκ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ 2.875 ἐκ τῆς τάξεως τῶν εἰς οὐδεμίαν ὁμολογίαν ἐγγεγραμμένων. Ἐκ τῶν ἄλλων θρησκευτικῶν ὁμολογιῶν μετέστησαν 175 εἰς τὴν Ἐδαγγελικὴν Ἐκκλησίαν. Οἱ ἐκ τῆς Ἐδαγγελικῆς Ἐκκλησίας ἐξεληθόντες ἀνέρχονται εἰς 1.325. Ἐχει παρατηρηθῆ ὅτι ἐνῶ αἱ Ρωμαιοκαθολικαὶ στατιστικαὶ διὰ παχέων ἀριθμῶν σημειῶνουσι τὰς ἐκασταχοῦ γενομένας μεταστάσεις εἰς τὴν Ρωμ. Ἐκκλησίαν ἐκ τῶν ἄλλων ὁμολογιῶν, οὐδὲν ἀναφέρουσι διὰ τὰς ἐκ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας εἰς ἄλλας μεταστάσεις καὶ ἰδίᾳ διὰ τὰς ἐγγραφὰς πλείστων τῶν μελῶν αὐτῆς εἰς τοὺς καταλόγους τῶν ἀθρησκῶν.

Adolf Deissmann

Τῇ 4 λήγοντος μηνὸς ἐτελεύτησε τὸν βίον ὁ διαπρεπῆς Γερμανὸς Θεολόγος Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου Ἀδόλφος Deissmann ὁ περεβδομηκοντούτης (ἐγεννήθη τῷ 1866), ὃν ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου εἶχεν ἀποφασίσει ν' ἀνακηρύξῃ Διδάκτορα ἐπὶ τῇ Ἐκκονταετηρίδι τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου ἐδίδασκεν ὁ μακαρίτης Deissmann ἀπὸ τοῦ 1908 ὅτε τὸ πρῶτον διωρίσθη Ἐργημενῶν εἰς τὴν Ἀρίαν Γραφὴν, διεκρίθη δὲ διὰ τῶν σπουδαιῶν αὐτοῦ συγγραφῶν, ἀναφερομένων εἰς τὸν Ἀπ. Παῦλον καὶ εἰς τὰς σχέσεις Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ. Τὸ σπουδαιότερον ἔργον του ὑπῆρξε τὸ ἐπὶ τὴν ἐπιγραφὴν Licht von Osten (Φῶς ἐκ τῆς Ἀνατολῆς), τὸ δεύτερον ἐκδοθέν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνεδριάσασα τῇ 20 λήγοντος μηνὸς καὶ ἀσχοληθεῖσα ἐπὶ διαφόρων ὑπηρεσιακῶν ζητημάτων διέκοψε τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα.

—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δι' ἐγγράφου αὐτῆς παρεκάλεσε τὸ ὑφυπουργεῖον Τύπου καὶ Τουρισμοῦ, ὅπως διατάξῃ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐν ταῖς πλατείαις πολλῶν ἱερῶν ναῶν τῆς πρωτευούσης διανεργουμένων ἀγορῶν καὶ κατ' ἄλλας μὲν ἡμέρας, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὰς Κυριακάς, ἵνα μὴ ὁ θόρυβος αὐτῶν, αἱ ἀκουόμεναι βλασφημίαι, οἱ συχνοὶ διαπληκτισμοὶ καὶ αἱ λαμβάνουσαι χώραν ἀκοσμίαι ἐνοχλῶσι τοὺς ἐν τῷ ναῷ ἐπιτελοῦντας τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα καὶ προκαλῶσι τὴν δικαίαν αὐτῶν ἀγανάκτησιν.

—Τὸ ὑφυπουργεῖον τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας ἐξέδωκε τὴν ἀκόλουθον ἀνακοίνωσιν: «Ὁ κ. ὑφυπουργὸς τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας διέταξε τὴν ἀστυνομίαν, ὅπως ὑπομνησθῇ πρὸς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους ἢ ἐν ἰσχύϊ ἀστυνομικῆς διατάξεως, ἢ ἀπαγορεύουσα τὰς βλασφημίας τῶν ἱερῶν καὶ τῶν θείων, καθὼς καὶ τὰς ὕβρεις, αἰτινες προσβάλλουν δημοσίᾳ τὰ ἥθη Οἰοσθήποτε, συνεπῶς, ὅστις ἤθελε φρασθῆ νὰ βλασφημῆ καὶ νὰ ὑβρίζῃ τὰ θεῖα ἢ νὰ προσβάλλῃ δημοσίᾳ τὰ ἥθη δι' ὕβριστικῶν φράσεων, θὰ διώκεται ἐπὶ παραβάσει τῆς προμνησθείσης ἀστυνομικῆς διατάξεως.

—Διὰ Βασ. Διαταγμάτων διωρίσθησαν ὡς ἱεροκῆρυκες οἱ ἱεροδιάκονοι Ἀντώνιος Γκίνυζας παρὰ τῆς ἰ. μητροπόλεως Ὑδρας Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης, Πάμφιλος Παπαγιάννης παρὰ τῆ ἰ. μητροπόλεως Φθιώτιδος καὶ Χαράλαμπος Δέδες παρὰ τῆ ἰ. μητροπόλεως Μυτιλήνης, μετετέθη δὲ τῇ αἰτήσει του ὁ ἱεροκῆρυξ τῆς ἰ. μητροπόλεως Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου ἀρχιμ. Ἀνανίας Μάνος εἰς τὴν ἰ. Μητροπόλιν Κορινθίας.

—Διὰ Βασ. Διαταγμάτων ὁμοίως διωρίσθησαν ὡς Γραμματεῖς β' τάξεως οἱ Γεώργιος Μαστραντώνης παρὰ τῆ ἰ. Μητροπόλεως Κορινθίας, Κωνστ. Γ. Πούλος παρὰ τῆ

ι. μητροπόλει Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. Κωνστ. Β. Ριζᾶς παρὰ τῆ ἰ. μητροπόλει Μεσσηνίας. Χρῆστος Π. Συμμεωνίδης παρὰ τῆ ἰ. μητροπόλει Σάμου καὶ Ἰκαρίας, διαβαθμίσθη δὲ ὁ Γραμματεὺς τῆς ἰ. μητροπόλεως Δρυϊνουπόλεως, Παγωνιανῆς καὶ Κονίτης Χρ. Καλλιερῆκος εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραμματέως β' τάξεως.

—Δι' ὑπουργικῶν πράξεων διορίσθησαν ὡς Γραφεὺς Α' τάξεως παρὰ τῆ ἰ. Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν ὁ Νικόλαος Καράπας, Πιτυχιούχος τῆς Θεολογίας ὡς Γραφεὺς Β' τάξεως παρὰ τῆ ἰ. μητροπόλει Σάμου καὶ Ἰκαρίας ὁ Μιχαὴλ Κανακάρης, καὶ κλητῆρες β' τάξεως παρὰ μὲν τῆ ἰ. μητροπόλει Καστορίας ὁ Δημήτριος Κουτλιμάνης, παρὰ τῆ ἰ. μητροπόλει Ναυπακτίας καὶ Εἰδρυτανίας ὁ Χαράλ. Μπουκουβάλας καὶ παρὰ τῆ ἰ. μητροπόλει Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας ὁ Γεώργιος Α. Ρήγας.

—Διὰ ὑπουργικῆς πράξεως ὁρίσθησαν αἱ θέσεις τοῦ μητροπολιτικοῦ Γραφείου τῆς ἰ. μητροπόλεως Γυθείου, Οἰτύλου καὶ Κυθήρων εἰς μίαν τοῦ Γραμματέως, μίαν τοῦ Γραφέως καὶ μίαν τοῦ κλητήρος.

—Διὰ Β. Διατάγματος διορίσθησαν μέλη τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς ἰ. μητροπόλεως Διδυμοταίχου, τακτικὰ μὲν οἱ αἰδес. Στέφανος Παπαδόπουλος καὶ Βασιλ. Μακρίδης, ἀναπληρωματικὰ δὲ οἱ αἰδес. Γεώργιος Μένουλου καὶ Μαργαρίτης Κοσμίδης.

—Διὰ Β. Διατάγματος ἰδρύθη ἐνοριακὸς ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, εἰς ὃν ὑπήχθησαν οἱ συνοικισμοὶ ἁγίου Ἰωάννου, Τουρκικοῦ Νεκροταφείου καὶ ἁγίου Στεφάνου Χαλκίδος, δι' ὁμοίον δὲ ἰδρύθη ἰδίᾳ ἐνορία ἐν τῷ χωρίῳ Καμναί τῆς ἰ. μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν, ἔχουσα ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

—Τὴν πρωΐαν τοῦ προπαραελθόντος Σαββάτου ἀφίκοντο εἰς Πειραιᾶ, προσερχόμενοι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «Θεόφιλος Γιωτιέ», ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐσχάτης ἀνακηρυχθείσης αὐτοκεφάλου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας Χριστόφορος Κίσης, καὶ οἱ νεωστὶ χειροτονηθέντες, ἐπίσκοποι Κορυτσᾶς καὶ Ἀργυροκάστρου κ. κ. Εὐλόγιος Κουρίλας καὶ Παντελεήμων Κοτόκος, ὡς καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀλβανικῆς κυβερνήσεως κ. Κέδδης. Τοὺς ἐμπροσώπους τῆς Ὀρθοδόξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας ὑπεδέχθησαν εἰς Πειραιᾶ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀλβανίας κ. Φίτσιο, οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῆς Ἀλβανικῆς πρεσβείας, ὁ ἀποκρισιάρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κ. Χρῦσανθος καὶ ὁ ἐπίσκοπος Βροσθαίνης, ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, κ. Γερμανός. Οἱ ἀφικθέντες κατέλυσαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἀκρόπολις», φιλοξενούμενοι ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. Αὐθημερόν οἱ Ἀλβανοὶ ἱεράρχαι ἐπισκέφθησαν τὸν Μ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν, ἀνταποδόσαντα τὴν ἐπίσκεψιν τὴν ἐπαύριον.

Τὴν προπαραελθοῦσαν Τρίτην ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν παρέβηκεν εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν καὶ ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Ἀλβανίας, ὁ Σεβ. Τραπεζοῦντος, ἀποκρισιάρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης, χρηματικὸς Μητροπολίτης Δυρραχίου, ὁ Βοηθὸς Ἐπίσκοπος Ταλαντίου καὶ ὁ κ. Κέδδης, μέλος τῆς Ἀλβανικῆς Ἀποστολῆς. Τὴν δὲ Πέμπτην παρέβηκε γεῦμα ἐν τῇ πρεσβείᾳ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀλβανίας, εἰς τὸ ὁποῖον

παρεκάθησε καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν. Οἱ Ἀλβανοὶ ἱεράρχαι ἀναχώρησαν τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Πέμπτης. Προεπέμφθησαν δὲ εἰς τὸ ἀτμόπλοιο ὑπὸ τοῦ ἀποκρισιάρχου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ὑπὸ τοῦ Βοηθοῦ Ἐπισκόπου Ταλαντίου, ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ἔλαβεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα ἐκ Τυράνων τῆς Ἀλβανίας:

«Ἀφικόμενοι αἰσίως θεωροῦμεν καθήκον ἐκφράσαι Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι θερμότητας ἡμῶν εὐχαριστίας ἐπὶ θερμῇ υποδοχῇ καὶ πρόφρονι φιλοξενείᾳ παρασχεθείσῃ Ἀλβανικῇ Ἐπιτροπῇ καὶ Ἱερῷ Συνόδῳ. Διαφυλάξαι Κύριος ὁ Θεὸς Ὑμετέραν Μακαριότητα. Ἀρχιεπίσκοπος Χριστοφόρος, Κορυτσᾶς Εὐλόγιος, Ἀργυροκάστρου Παντελεήμων, Βερατίου Ἀγαθάγγελος, Παπᾶ Βασίλειος Μάρκου. Ἰωσήφ Κέδδης».

—Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Ἀκαδημίας τὴν Πέμπτην τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἔκαμεν ἀνακοίνωσιν «περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπεμβάσεως τῶν Ρώσων εἰς τὰ ζητήματα τῆς Ἀνατολῆς». Κατὰ τὴν δημοσιευομένην ὑπὸ τοῦ «Ἐλευθέρου Βήματος» Ἀθηνῶν περίληψιν τῆς ἀνακοινώσεως ἐν πρώτοις ἀνασκόπησε συνοπτικῶς τὴν ἱστορίαν τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν Ρωσίᾳ καὶ τῆς ἐπιδράσεως αὐτοῦ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ πνευματικὴν ἐξέλιξιν τῶν βαρβάρων ἀκόμη Ρώσων κατὰ τὸν θ' μετὰ Χριστὸν αἰῶνα καὶ ἐξῆρε τὴν συμβολὴν εἰς τοῦτο διαφόρον διανεκρομένον Ἑλλήνων πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἰδιαιτέρως ἀνεφέρθη εἰς τοὺς ἀγῶνας πλείστων Ἑλλήνων κληρικῶν κατὰ τῆς καθολικῆς προπαγάνδας, ἣ ὁποία εἶχεν ἐγκατασταθῆ εἰς τὴν Πολωνίαν καὶ τὴν Νοτιοδυτικὴν Ρωσίαν. Κατὰ τὸ 1616 ἀντιπρόσωποι τοῦ τσάρου Μιχαὴλ Ρωμανῶφ, μεταβάντες εἰς Κωνσταντινούπολιν ἵνα ἀναγγάλλουν τὴν ἐκλογὴν του, συνήντησαν ἐκεῖ τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων Θεοφάνην Καρκαλῶν, καταγόμενον ἐκ Πελοποννήσου, τὸν ὁποῖον παρεκάλεσαν νὰ μεταβῇ εἰς Μόσχαν. Παρατρύνουσι δὲ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου οὗτος μετέβη εἰς Ρωσίαν, ὅπου ἀποκατέστησε τὴν Ὀρθοδοξίαν εἰς τὴν Πολωνίαν καὶ τὴν Νοτιοδυτικὴν Ρωσίαν. Τὸ γεγονός αὐτὸ προεκάλεσε μέγαν ἐνθουσιασμόν μεταξὺ τῶν Ρώσων, τῶν ὁποίων ἠξήθη ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, κλονισθεῖσαν ἐκ τῆς ἀποπειρας τοῦ Μόσχας Ἰσιδώρου, θελήσαντος νὰ ἐπιβάλλῃ ἐπὶ τῶν Ρώσων τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ Συνόδου, καὶ κατέστη καὶ πάλιν δυνατὴ ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Βραδύτερον λόγῳ τῆς ἀφορήτου θέσεως τῶν υποδοῦλων χριστιανῶν καὶ τῶν ἐπιμόνων προσπαθειῶν τῆς λατινικῆς καὶ τῆς προτεσταντικῆς Ἐκκλησίας ὅπως προσεταιρισθῶν τούτους, ὁ Πατριάρχης Κύριλλος Λούκαρις ἔστρεψε τὴν προσοχὴν του πρὸς τὴν Ρωσίαν, ὅπως δημιουργήσῃ ἐξ αὐτῆς πρῶτον δύναμιν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν υποδοῦλων, ὁ Ἕλλην ἐθνάρχης ἐργάσθη ἀκαμάτως πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐν Ρωσίᾳ, ὡς καὶ οἱ μεταγενέστεροι Πατριάρχαι Παῖσιος τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ὁ διάδοχός του Δοσθέτος, ὅστις καὶ ἀνεκνήχθη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Πέτρου μέγας πατὴρ καὶ εὐεργέτης τῆς Ρωσίας. Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Ρωσίας εἰς τὰ ζη-

τήματα τῆς Ἀνατολῆς, τὴν ὁποίαν ἠνάγκασαν νὰ στραφῆ πρὸς τὴν Ρωσίαν οἱ καθολικοὶ καὶ προτεστάνται, οἱ ὁποῖοι προσεπάθησαν νὰ προσηλυτίσουν τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 17ου αἰῶνος οἱ Ἕλληνες ὑπόδουλοι ἤρχισαν μεταβαίνοντας εἰς Ρωσίαν, ὅπου ἴδρυσαν ἀμαξοῦσας ἀποικίας καὶ σπουδαιότατον ἐμπόριον. Οἱ Ἕλληνες εὗρισκοντο εἰς ἀέναον ἐμπορικὴν κίνησιν, ἐξυπηρετοῦντες ταυτοχρόνως καὶ πολιτικῶς τὴν Ρωσίαν, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῆς βοήθειας αὐτῆς πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν χριστιανῶν. Εἶνε δὲ γνωστὸν ὁποῖαν ἐξέλιξιν ἔλαβεν ἡ ἐπέμβασις τῶν Ρώσων εἰς τὰ ζητήματα τῆς Ἀνατολῆς.

—Κατὰ τὰς ἐφημερίδας τοῦ Βόλου τῇ 11 λήγοντος μηνὸς διεξήχθη ἐκεῖ μεγάλη ἐορτὴ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, καθ' ἣν ἐνεδύθησαν 220 πτωχὰ παιδιά. Δι' ἐκκλήσας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος ἐντὸς δύο ἡμερῶν συναλέγησαν 60.000 δραχμαὶ παρὰ φιλανθρωπῶν. Διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου ἠγοράσθη τὸ ὑφασμα, ἔγραψαν δὲ τὰ ἐνδύματα φιλάνθρωποι κυρίαί. Μετὰ τὴν σχετικὴν ὁμιλίαν τοῦ Ἱεροκλήρου Σωκράτους Ἀναζηλῆ, τοῦ ἀκαμάτου τούτου ἐργάτου τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος λαβὼν τὸν λόγον εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὰ ἐξῆς: Διακαῆς μου πόθος ὑπῆρξεν ἀφ' ὅτου χάριτι θεῷ ἦλθον εἰς τὴν εὐσεβῆ ταύτην πόλιν. ἵνα ἀνταποκριθῶ εἰς τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ εὐγενοῦς ποιμνίου μου. Διὰ τοῦτο ἤρχισα τὰ ἱερὰ κηρύγματα μετὰ τῶν συνεργατῶν μου καὶ δύναμαι νὰ δοξάσω τὸν Θεόν, ὅτι ἐπεστρέφθησαν αἱ προσπάθειαι μου ὑπὸ ἐπιτυχίας, διότι οἱ χριστιανοὶ γαμίζουσι τοὺς εὐδυχάρους ναοὺς ἀσφυκτικῶς. Δὲν παρημελήσαμεν δὲ καὶ τὴν νεολαίαν. Ἰδρῦσαμεν κατηχητικὰ σχολεῖα. Σήμερον εἶδον τοὺς πόθους μου ἐκπληρομένους. Τοιαῦται ἱεραὶ πράξεις, ὅχι μόνον ἀναδεικνύουσι τὴν ἐμπρακτον ἀπήχησιν τῶν ἱερῶν κηρυγμάτων, ἀλλὰ καὶ δίδουσι ὑψηλοτέραν ὄψιν εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀλληλεγγύην. Εἶναι ἀνάγκη πάντες νὰ ἐνωσθῶμεν, τὰ ὑψηλὰ διδάγματα τοῦ χριστιανισμοῦ τῆς ἀδόλου ἀδελφωσύνης, ἡ ὁποία καὶ μόνη δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν εὐημερίαν τῶν κοινωνιῶν.

—Ο κ. Κωνστ. Βάγγης ἐπιστέλλει ἐκ Καρδαμύλης τῆς Λακωνίας εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἀκρόπολις» τῶν Ἀθηνῶν τῆς 15 τε. μηνός: Ἡ ἀδελφὴ τοῦ διακεκριμένου ἱατροῦ τῶν Καλαμῶν κ. Βενετσάνου Σαράβα, ἐκ Δολῶν, ὀνόματι Παρασκευοῦλα, πρὸ ἡμερῶν εἶχεν ὑποστῆ ἐπικίδνον νευρικὴν κρίσιν, ἡ ὁποία ἐνέβαλεν εἰς μεγάλας ἀνησυχίας τὴν οἰκογενεὴν τῆς. Ἡ ἀσθενὴς παρέμεινε κλινῆρης, χωρὶς νὰ ἴκωσιν νὰ κινήθῃ ἀπὸ τὸ κρεβάτι τῆς καὶ μὴ δεχομένη οὔτε τροφήν. Τόσον δὲ ἐπεδεινούτο καθημερινῶς ἡ κατάστασις τῆς, ὥστε οἱ γονεῖς τῆς ἤρχισαν νὰ ἀνησυχῶν σοβαρῶς καὶ δι' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωὴν τῆς καὶ ἀπετάθησαν εἰς ὅλους τοὺς ἱατροὺς τῆς περιφερείας μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τὴν ἐθεράπευσον. Τὴν ἐξήτασαν ἐκτὸς ἄλλων καὶ οἱ μᾶλλον διακεκριμένοι νευρολόγοι τῶν Καλαμῶν, ματαίως ὅμως ἠγωνίσθησαν νὰ ἐπαναφέρουν τὴν υγείαν τῆς. Νῆστις ἐπὶ ἡμέρας καὶ ἐξηγνημένη ἐκινδύνευε πλέον νὰ ἀποθάνῃ, ὅτε οἱ γονεῖς τῆς ἐσκέφθησαν νὰ καταφύγουν εἰς τὴν δύναμιν τῆς θρησκείας καὶ νὰ ὀδηγήσουν τὴν κόρην τὴν εἰς τὴν ἱστορικὴν μονὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος, εὗρισκομένην εἰς ἀπόστασιν μιᾶς περιπυ ὥρας ἐν-

ταῦθεν καὶ ἐντὸς μεγάλης περικαλλοῦς χαράδρας. Χθές, λοιπόν, περὶ τὴν 12ην τῆς μεσημβρίας οἱ οἰκτεῖοι τῆς ἀτυχοῦς κόρης ἀφίκοντο διὰ βενζινοπλοίου εἰδικῶς ναυλοθέντος καὶ εὐθὺς ὡς ἀπεβίβασαν τὴν ἀσθενῆ εἰς τὴν παραλίαν τῆς μονῆς, τὴν ἐναπέθεσαν ἐπὶ φορέϊον, διότι ἦτο ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ περιπατήσῃ λόγῳ τῆς καταστάσεώς τῆς, καὶ τὴν μετέφεραν εἰς τὴν ἱστορικὴν Μονὴν. Ἐκεῖ ὁ ἠγούμενος Βαρθολομαῖος ἀνέγνωσεν ἐπὶ τῆς ἀτυχοῦς κόρης διαφόρους εὐχὰς καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, ἀμέσως δὲ ἡ κόρη ἀνέλαβε καὶ μέχρις ὅτου τελειώσῃ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Εὐαγγελίου ἡ ἀσθενὴς ἦτο τελειῶς καλά. Ἡ κόρη εὐθὺς ὡς ἐθεραπεύθη ἤρχισεν νὰ ὁμιλῇ μετὰ τοὺς οἰκτεῖους τῆς καὶ τοὺς προστρέξαντας, χωρὶς τίποτε πλέον νὰ προδίδῃ ὅτι ἦτο πρὸ ὀλίγων μόλις στιγμῶν ἐπικινδύνως ἀσθενὴς καὶ τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν κατῆλθε περὶ ἄπο τὴν Μονὴν εἰς παραλίαν καὶ ἀνεχώρησεν μετὰ τοὺς οἰκτεῖους τῆς διὰ τὰς Καλάμας, ἀποχαιρετῶσα τὸ συγκεντρωθὲν πλῆθος τῶν χωρικῶν, τὸ ὁποῖον εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ κατανύξεως διὰ τὸ συντελεσθὲν θαῦμα. Τὰ καταπληκτικὰ αὐτὰ γεγονότα διεπίστωσα καὶ ὁ ἴδιος, ὁ πληθυσμὸς δὲ τῆς περιφερείας μας διατελεῖ ἐν ἱερῷ θρησκευτικῇ κατανύξει δι' ὅσα συνέβησαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Κατὰ τὰς ἐκ Κύπρου εἰδήσεις, ὡς ἀναγράφει τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ «Πανταίου», τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν ζήτημα τῆς Κύπρου τὸ ἀπὸ πολλοῦ ἐκκρεμοῦν εἰσῆλθεν ἀπὸ τῆς 7ης τρέχοντος εἰς νέαν δυσάρεστον φάσιν, ὡς ἐκ τῆς ἐπικρατήσεως ὅλων ἀναιθέτων ὡς πρὸς τὴν λύσιν αὐτοῦ γνωμῶν μεταξὺ τοῦ Σεβασμιωτ. Τοποτηρητοῦ καὶ τῆς Κληρικολαϊκῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ, θεωροῦσα ὑπαίτιον τῆς ἀναβολῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου τὸν Σεβ. Τοποτηρητὴν, προέβη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 7ης τρέχοντος εἰς ἀποφάσεις ἠκιστα συντελεστικὰς τῆς ὁμονικῆς συνεργασίας κλήρου καὶ λαοῦ πρὸς ἐπίλυσιν ἐνός τόσοσιν διὰ τὸν τόπον σπουδαίου ζητήματος.

Οὕτως ἡ θρονικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἀπεφάσισε: 1) νὰ ἀποκοπῆ ἀπὸ τὸν Σ. Τοποτηρητὴν τὸ ψηφισθὲν κοινδύλιον παραστάσεως, 2) νὰ ἐκδοθῇ πρὸς τὸν λαὸν ἀνακοινωθέν, δι' οὗ νὰ καταγγέλλεται πρὸς αὐτὸν ὁ Τοποτηρητὴς διὰ τὴν παράλειψιν τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλομένου καθήκοντος ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς Ἐκκλησίας περὶ συγκλήσεως Συνόδου καὶ 3) νὰ καταγγελθῇ ἡ παράλειψις αὕτη τοῦ καθήκοντος τοῦ Τοποτηρητοῦ εἰς τὰς ἄλλας αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, τῶν ὁποίων νὰ ζητηθῇ ἡ ἀρωγὴ πρὸς τερματισμὸν τῆς ἐκκρεμοῦσῃ καταστάσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ ΚΠόλεως τῇ 13 ὑπερμεσοῦντος μηνός ἡμέραν Δευτέραν, συνήλθεν ἐκτάκτως ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς ἀνακήρυσιν τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ Ἐκκλησίας. Μετὰ τὴν εἰσήγησιν τοῦ Πατριάρχου ἐψηφίσθη παμψηφεί ἡ χειραφέτησις τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ μητροπόλεων τοῦ Πατριαρχείου εἰς ἐκκλησιαστικὴν αὐτοκεφάλαν μετὰ πάντα τὰ δικαιώματα ἐκκλησιαστικῆς ἀνεξαρτητικῆς, πνευματικῆς ἡνωμένης μετὰ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν λοιπῶν πατριαρχικῶν καὶ αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν, τιθεμένης εἰς τὴν σειράν αὐτῶν μετὰ

τὴν ἐν Πολωνίᾳ, ὡς νεωτέρας πασῶν. Πρόεδρος αὐτῆς ἐκηρύχθη ὁ ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, μὲ σύνυδον ἀπαριζομένην ἐκ τῶν ἐπισκόπων Κορυτσᾶς, Ἀργυροκάστρου καὶ Βαλεργάδων. Τὸ Ἅγιον Μύρον θὰ λαμβάνεται ἐκ τοῦ Πατριαρχείου; ὡς πράττουσι πᾶσαι αἱ ὀρθόδοξοι ἐκκλησίαι. Τὰ τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου τῶν ὀρθοδόξων θὰ κανονισθῶσιν ἐν συνεννοήσει πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰ τῆς λειτουργικῆς δὲ γλώσσης κανονισθήσονται κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πληρώματος, τιθεμένης τῆς ἀρχῆς ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ἐν Ἀλβανίᾳ ἀποτελοῦσι θρησκευτικὴν μειονότητα ἔχουσαν ἴδια ἥθη καὶ ἔθιμα. Μετὰ ταῦτα ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Βενιαμὴν μετὰ τῶν σεβασμιωτάτων συνοδικῶν μητροπολιτῶν μετέβη εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ μεγάλου συνοδικοῦ, ὅπου ἦσαν συνηγμένοι ὁ ἐπίσκοπος Τιράνων, οἱ ἐπίσκοποι Κορυτσᾶς καὶ Ἀργυροκάστρου, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει γενικὸς πρόξενος τῆς Ἀλβανίας κ. Ἀσάμ καὶ ὁ εἰδικὸς ἀντιπρόσωπος τῆς ἀλβανικῆς κυβερνήσεως διὰ τὸ αὐτοκέφαλον κ. Κέδδης, οἱ ἀνώτεροι πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἐκεῖ ἐνώπιον πάντων, ὀρθίαν ἰσταμένον, μετ' εἰσήγησιν τοῦ πατριάρχου εὐχηθέντος ὑπὲρ εὐδοξίας τῆς νέας ἀδελφῆς ἐκκλησίας, ὑπεγράφη ὁ τόμος τοῦ αὐτοκεφάλου αὐτῆς, καταχωρηθεὶς καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ κώδικι. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, κατόπιν τῆς ὑπογραφῆς, ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν Ἀλβανὸν Βασιλέα. Τὰ κείμενα τῶν γραμμάτων ἀποστέλλονται ὑπὸ τοῦ πατριάρχου πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ἀλβανίας καὶ τὸν ὑπουργὸν τῶν Θρησκευμάτων, ἀγγέλλοντα τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ αὐτοκεφάλου, καθὼς καὶ ἡ πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος ἡ ἐξαγγέλουσα τὸ αὐτοκέφαλον πρὸς τὸ ὀρθόδοξον πλῆρωμα τῆς Ἀλβανίας καὶ ἡτις θὰ ἀναγνωσθῆ εἰς πᾶσαν ἐν Ἀλβανίᾳ ἐκκλησίαν. Τὸν τόμον θὰ προσκομίσουν μεθ' ἑαυτῶν εἰς Τίρανα οἱ τρεῖς ἀρχιερεῖς τῆς Ἀλβανίας μετὰ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἀλβανικῆς κυβερνήσεως κ. Κέδδης, θὰ ψηφισθῆ οὗτος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, θὰ κυρωθῆ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ θὰ δημοσιευθῆ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα ὡς νόμος τοῦ ἀλβανικοῦ κράτους.

NEA BIBLIA

W. Paton, Christianity in the Eastern conflicts London. Edinburgh House Press (1937) (σ. 224).—Τὸ ἀπὸ ἱεραποστολικῆς ἐπόψεως λίαν ἐνδιαφέρον βιβλίον τοῦτο στηρίζεται κυρίως ἐπὶ ἐντυπώσεων ταξιδίου ἐπιχειρηθέντος πρὸ διετίας ἀνά τὴν Ἄπω Ἀνατολήν καὶ τὴν Παλαιστίνην καὶ Αἴγυπτον ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, γραμματέως τοῦ διεθνoῦς ἱεραποστολικοῦ συμβουλίου, ὅστις τυγχάνει γνωστός καὶ ἐξ ἄλλων ἱεραποστολικῶν αὐτοῦ ἔργων. Ἀπαρτίζεται δ' ἐκ δύο μερῶν, ὧν ἐν μὲν τῷ Α' ἐκτίθενται αἱ ἐν λόγῳ ἐντυπώσεις τοῦ συγγραφέως ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοψίας, ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐπιτοπίων συζητήσεων μετὰ ἱεραποστόλων καὶ ἀντιπροσώπων τῆς χριστιανασύνης ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις ἀφ' ἑτέρου (σ. 9—126), ἐν δὲ τῷ Β' ἐξετάζεται ἡ αὐτόθι κατάστασις τῆς στρατευομένης ἐκκλησίας ὑπὸ τὸ πρῶμα τῶν ἐπασχολούντων σήμερον σύμψασαν τὴν χριστιανασύνην προβλημάτων καὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης ἀποτελεῖ καὶ σπουδαίαν συμβολὴν εἰς τὰς γενομένης συζητήσεις. Πρὸ παντὸς τὸ βιβλίον τοῦτο ὀφείλει εἶναι γεγραμμένον μετὰ πολλῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ μεθ' ἱκανῆς συμπαιθείας καὶ πρὸς τὴν ὀρθόδοξον χριστιανασύνην (παρὰ τὴν

ἐλλιπῆ γνώσιν τῶν πραγμάτων αὐτῆς), ἀποτελεῖ εὐγλωττον ἀπολογίαν τοῦ ἔργου τῆς ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς. Ὅτι δὲ ἰδιαίτερος ἐνδιαφέρει τὰς ἀπὸ ὀρθοδόξου ἐπόψεως, καθ' ὅσον ἀσχολεῖται καὶ περὶ τὴν ἐν τῷ ἔγγυς Ἀνατολῇ κατάστασιν, μόλις εἶναι ἀνάγκη καὶ νὰ ὑποδείξωμεν.

Π. Ι. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ἰακίνθου Δημητρίου βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἑβδομάς». Ὁ συγγραφεὺς διήρσε τὴν ἑβδομάδα καθὼς τὴν διαρεῖ ἡ Ἐκκλησία μας, δηλαδὴ ἀφιέρωσε τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν Κύριον, τὴν Δευτέραν εἰς τοὺς Ἀγγέλους, τὴν Τρίτην εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, τὴν Τετάρτην εἰς τὴν Παναγίαν, τὴν Πέμπτην εἰς τοὺς Ἀποστόλους, τὴν Παρασκευὴν εἰς τὰ Πάθη τοῦ Σωτῆρος καὶ τὸ Σάββατον εἰς τοὺς τεθνεώτας. Τὸ βιβλίον αὐτό, πρωτότυπον εἰς τὸ εἶδός του, ἔχει πολὺν ὥραιας ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς σκέψεις. Τιμὰται δραχμὰς 15 καὶ πωλεῖται εἰς τὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἀρχιεπισκοπῆ Ἀθηνῶν

Ἄριθ. Πρωτ. 2142

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν δι' ἐκλογῆς τῶν χηρευουσῶν θέσεων ἑνὸς ἐφημερίου δι' ἕκαστον τῶν ἱ. ναῶν ἁγίου Ἀνδρέου (Κάτω Πατησιῶν), 2) ἁγίου Ἰωάννου (Γαργαρέτας), 3) ἁγίας Παρασκευῆς (Νέας Καλλιπόλεως Πειραιῶς), 4) ἁγίου Διονυσίου (Πειραιῶς), 5) ἁγίου Φανουρίου (Δραπετσῶνος—Πειραιῶς), 6) καὶ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος (ἐν Μοσχάτῳ) καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς ἐνοριακὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως μέχρι τέλους Ματοῦ ἐ. ἔ. ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικὰ αὐτῶν διὰ τὰ περαιτέρω. Ἐν Ἀθήναις τῇ 22ῃ Ἀπριλίου 1937. † Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος.

Ἱ. Μητρόπολις Θήρας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 5148 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 17 Δεκεμβρίου 1923 περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 16, παράγρ. 5 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου τῆς 19ης Νοεμβρίου 1935 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 5439 καὶ 5389 κ.λ.π. καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ διὰ τοῦ εἰρημένου νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν τῇ νησίδι Ἡρακλείῳ ἱ. ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ εἰρημένου νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ἐφημεριοὶ τοῦ ἁνω ἱ. ναοῦ. Ἐν Θήρῃ τῇ 5ῃ Ἀπριλίου 1937. † Ὁ Θήρας Ἀνθίμος.

Ἱ. Μητρόπολις Ζακύνθου.

Καλοῦνται οἱ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 82 τοῦ νόμου 5139 «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὀριζόμενα προσόντα, εἰς βούλωνται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 83 τοῦ ὡς ἄνω νόμου

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΕΤΟΥΣ 1936
ΕΝΟΡΙΑΚΩΝ ΦΙΛΟΠΤΩΧΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

| Φιλόπτωχα Ταμεία Ἀθηνῶν | Ἔσοδα | Ἔξοδα | Φιλόπτωχα Ταμεία Ἀθηνῶν | Ἔσοδα | Ἔξοδα |
|---------------------------------|----------|----------|--------------------------------------|--------------|--------------|
| 1) Μητροπόλεως Ἀθηνῶν | 87.551.— | 80.651.— | 70) Ἀγ. Θεοδώρου | 12.685.— | 12.685.— |
| 2) Ἀγ. Ἀθανασίου Θησείου | 6.175.— | 5.960.— | 71) » Νικολάου Κ. Πατησίων | 12.461.— | 12.398.— |
| 3) » Αἰκαταρινῆς Πλάκας | 7.355.— | 7.248.— | 72) » Ἀντωνίου Περιστερίου | 1.946.— | 4.212.— |
| 4) » » Πετραλώνων | 7.476.— | 7.476.— | 73) » Φωτεινῆς Ν. Σαύρης | 18.828.— | 15.058.— |
| 5) » Ἀναργύρων Ψυρῆ | 8.528.— | 7.946.— | 74) » Εὐφημίας Ν. Χαλκιδ. | 13.717.— | 7.334.— |
| 6) » Ἀνδρέου Κ. Πετραλώνων | 4.251.— | 3.971.— | 75) » Ἀνδρέου Κ. Πατησίων | 1.500.— | 1.500.— |
| 7) » Ἀποστόλων Θησείου | 7.892.— | 6.596.— | 76) » Γεωργίου Ν. Σφαγίων | 2.702.— | 2.434.— |
| 8) » » Ἰμμητροῦ | 9.913.— | 9.209.— | | | |
| 9) » Ἀσωμάτων Θησείου | 39.551.— | 26.316.— | Φιλόπτωχα Ταμεία Πειραιῶς | | |
| 10) » Ἀρτεμίου Γούβας | 8.424.— | 7.685.— | 77) Ἀγ. Τριάδος | 55.441.— | 64.378.— |
| 11) » Ἀντωνίου Πατησίων | 22.449.— | 20.689.— | 78) Ἀναλήφτως Δραπετσ. | 8.182.— | 8.182.— |
| 12) » Αἰμιλιανού » | 14.038.— | 10.694.— | 79) Ἀγ. Βασιλείου | 54.186.— | 46.031.— |
| 13) » Βασιλείου Πολυγ. | 67.351.— | 56.852.— | 80) » Γεωργίου Κερατσιν. | 7.623.— | 7.616.— |
| 14) Γεν. Χριστοῦ Χριστοκοπίδου | 9.242.— | 8.528.— | 81) » » Κορυθαλλ. | 15.624.— | 13.259.— |
| 15) Ἀγ. Γεωργίου Καρύκη | 81.938.— | 57.401.— | 82) » Λιονουσίου | 26.958.— | 25.940.— |
| 16) » » Δουρογυτιού | 14.823.— | 12.287.— | 83) » Δημητρίου Ξιλοκερατέας | 5.722.— | 5.733.— |
| 17) » » Κυψέλης | 68.062.— | 57.422.— | 84) » » Ν. Φαλήρου | 24.600.— | 24.600.— |
| 18) » » Β. Νεκροταφ. | 10.147.— | 10.147.— | 85) » Ἐλευθερίου | 16.113.— | 14.581.— |
| 19) » » Λυκαβηττοῦ | 2.300.— | 2.000.— | 86) Εὐαγγελιστρίας | 43.144.— | 57.848.— |
| 20) Προφήτου Δανιήλ | 24.017.— | 10.985.— | 87) Ἀγ. Εὐθυμίου Εὐγενίας | 1.833.— | 1.780.— |
| 21) Ἀγ. Δημητρίου Ψυρῆ | 20.925.— | 14.271.— | 88) Ζωοδ. Πηγῆ; Χατζηκυριακείου | 2.995.— | 1.388.— |
| 22) » » Ἀμπελοκ. | 9.870.— | 9.585.— | 89) Προφήτου Ηλιοῦ | 34.101.— | 31.174.— |
| 23) » » Ν. Ἑλβετίας | 4.995.— | 4.180.— | 90) Ἀγ. Ἰωάννου—Ρέντη | 22.862.— | 12.490.— |
| 24) Ἀγ. Διονυσίου Ἀρσολαγίτου | 77.737.— | 77.576.— | 91) » Κωνσταντίνου | 68.727.— | 47.077.— |
| 25) » Εἰρήνης | 32.515.— | 25.068.— | 92) Μ. Σωτήρος Π. Κοκκιν. | 24.721.— | 21.378.— |
| 26) » Ἐλευθερίου Ἄρως | 23.149.— | 19.891.— | 93) Μυρταδιωπισσης | 22.524.— | 22.524.— |
| 27) » » Κ. Πατησ. | 16.727.— | 15.983.— | 94) Ἀγίου Νικολάου | 19.753.— | 18.448.— |
| 28) » Ζώνης | 62.107.— | 42.418.— | 95) Ἀγ. Ναΐλου | 6.507.— | 5.261.— |
| 29) Ζωοδ. Πηγῆς | 91.483.— | 91.483.— | 96) » Παντελεήμονος Τερπ. | 19.186.— | 18.673.— |
| 30) Προφήτου Ἡλιοῦ Παγκρατ. | 50.788.— | 49.874.— | 97) » » Δραπετσ. | 6.407.— | 6.407.— |
| 31) Ἀγ. Θωμᾶ Ἀμπελοκ. | 16.536.— | 24.902.— | 98) » Παρασκευῆς Ν. Καλλιπ. | 15.029.— | 14.572.— |
| 32) » Θεοτόκου Ζωγρ. | 14.411.— | 14.411.— | 99) » Σοφίας | 13.000.— | 13.000.— |
| 33) Τριῶν Ἱεραρχῶν | 22.274.— | 20.259.— | 100) » Σπυρίδωνος | 62.584.— | 53.425.— |
| 34) Ἀγ. Ἰωάννου Βυλιαγμ. | 11.728.— | 11.646.— | 101) Ὑπαπαντῆς | 9.349.— | 9.349.— |
| 35) » » Γαργαρέτ. | 24.036.— | 24.137.— | 102) Ἀγ. Φανουρίου | 3.220.— | 3.039.— |
| 36) » » Ταύρου | 2.467.— | 2.467.— | | | |
| 37) Κοιμ. Θεοτόκου Κολοκυνθ. | 2.366.— | 2.118.— | Φιλόπτωχα Ταμεία Ν. Κοκκινιάς | | |
| 38) » » Μοναστηρ. | 17.636.— | 14.377.— | 103) Ἀγ. Νικολάου | 4.271.— | 3.964.— |
| 39) » » Χρυσουσιπλ. | 38.313.— | 31.863.— | 104) » Γεωργίου | 7.744.— | 7.671.— |
| 40) » » Χρυσουκαστ. | 2.635.— | 2.945.— | 105) Ὅσιας Ἐένης | 8.362.— | 8.332.— |
| 41) » » Κυννασάργους | 18.021.— | 17.011.— | 106) Ἀγ. Ἰωάννου Χρυσ. | 6.351.— | 5.514.— |
| 42) » » Ν. Φιλαδέλφ. | 19.016.— | 18.989.— | 107) » Ἀποστόλων Κεραβᾶ | 1.835.— | 1.835.— |
| 43) Ἀγ. Κων(σταντίνου) Ὁμονοίας | 31.172.— | 30.035.— | | | |
| 44) » » Κολωνοῦ | 60.027.— | 58.733.— | Φιλόπτωχα Ταμεία Περιχώρων | | |
| 45) Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ | 48.202.— | 46.831.— | 108) Ἀγ. Ἀλεξάνδρου Π. Φαλήρου | 25.728.— | 19.986.— |
| 46) Ἀγ. Μαρτίνης Θησείου | 9.216.— | 8.890.— | 109) » Ἀποστόλων Τριτημιφιδῶν | 3.225.— | 3.225.— |
| 47) Ὀσίου Μελετίου | 13.780.— | 13.780.— | 110) » Ἀναργύρων Π. Φαλήρου | 8.018.— | 7.976.— |
| 48) Ἀγ. Μαρκέλλης | 7.000.— | 7.000.— | 111) » Ἀθανασίου Πολυδρόου | 11.936.— | 8.940.— |
| 49) Μ. Σωτήρος Πλάκας | 23.651.— | 25.330.— | 112) » Ἀναργύρων Ἀττικῆς | 1.786.— | 1.657.— |
| 50) » » Συγγροῦ | 14.918.— | 14.818.— | 113) » Δημητρίου Μπραχαμίου | 3.300.— | 3.343.— |
| 51) » » Κοπανᾶ | 2.231.— | 2.231.— | 114) Εὐαγγελιστρίας Χαροκόπου | 8.512.— | 7.125.— |
| 52) Ἀγ. Νικολάου Πευκακ. | 42.799.— | 27.863.— | 115) Κοιμ. Θεοτόκου Ἀμαρουσίου | 15.875.— | 14.605.— |
| 53) » » Ραγναβᾶ | 18.816.— | 17.974.— | 116) Ἀγ. Κωνσταντίνου Γλυφάδας | 2.449.— | 1.709.— |
| 54) » » Φιλοπλάτου | 12.860.— | 11.054.— | 117) » » Μοσχάτου | 9.254.— | 8.913.— |
| 55) » » Καισαρ. | 9.071.— | 7.992.— | 118) » » Ἡλιουπόλ. | 4.837.— | 5.237.— |
| 56) » Παντελεήμονος Ἀχαρν. | 89.000.— | 70.000.— | 119) Μετ. Σωτήρος Μοσχάτου | 9.478.— | 9.478.— |
| 57) » » Ἰλισσοῦ | 29.090.— | 28.609.— | 120) » » Καλλιθέας | 11.311.— | 10.819.— |
| 58) » Παύλου | 39.952.— | 38.685.— | 121) Ἀγ. Νικολάου Ἀμαρουσίου | 11.871.— | 11.871.— |
| 59) » Πολυκάρπου | 4.559.— | 4.511.— | 122) Κοιμ. Θεοτόκου Ἡλιουπόλ. | 10.072.— | 7.036.— |
| 60) » Σπυρίδωνος Σταδίου | 26.948.— | 24.256.— | 123) Ἀγ. Νικολάου Χαλανδρίου | 22.337.— | 17.301.— |
| 61) » Σάββα | 8.015.— | 7.788.— | 124) » » Καλλιθέας | 6.768.— | 6.015.— |
| 62) » Στυλιανοῦ | 8.755.— | 7.907.— | 125) » Τριάδος Ἀττικῆς | 5.196.— | 4.637.— |
| 63) Ταξιάρχων Π. Ἀγορᾶς | 6.000.— | 6.000.— | 126) » Πάντων Καλλιθέας | 25.332.— | 24.376.— |
| 64) Ἀγ. Τριάδος Κεραμικιοῦ | 18.555.— | 18.555.— | 127) » Παρασκευῆς Ἀττικῆς | 12.952.— | 12.871.— |
| 65) » » Βερασίου | 34.676.— | 32.452.— | 128) » Γεωργίου Χαροκόπου | 2.162.— | 2.032.— |
| 66) » » Ἀμπελοκ. | 7.779.— | 6.584.— | 129) Μετ. Σωτήρος Σουρμένων | 1.451.— | 1.451.— |
| 67) » Τρύφωνος Κολωνοῦ | 4.471.— | 4.289.— | | | |
| 68) » Φιλίππου Βλασσαρ. | 9.098.— | 8.183.— | Γεν. Φιλοπτώχου Ταμείου | 2.569.943.— | 2.500.563.— |
| 69) Ἀγ. Φωτεινῆς Ἰλισσοῦ | 9.523.— | 9.143.— | Σύνολον | 661.206.40 | 615.947.60 |
| | | | | 3.231.149.40 | 2.916.510.60 |